

Saadet Asrında
RESÛLÛLLAH SEVGİSİ

İÇİNDEKİLER

İMANA DAVET ve İLK İNANANLAR

Ben Varım Ya Resûlûllah	3
Resûlûllah Ne Durumda	5
Ben de O'nun Dediğini Derim	11
Hazreti Ömer'in Tavafı	14
Bir Diken Batmasına Bile	17
Allah Yolundaki İlk Kılıç	20
Salih Selef	21
Benden Dolayı Sıkıntılar Çektin	22

HİCRET ve MEDİNE GÜNLERİ

Yol Arkadaşı	27
Niçin Böyle Yürüyorsun	29
Mağaradaki Gözyaşları	30
Senin İçin Korkuyorum	32
Ey Mekke	34
Hicret Gecesi	35
Bir Şartla	36

Ay Doğdu Üzerimize	39
O'nun Gelişi	41
En Aydınlık ve En Karanlık Gün	42
Yedi Yüz Yıl Önce	43
Böylesi Daha Uygun	45
Cennet Pınarı	47
Yorulmasın Diye	49
Cennetteki Hurmalık	51
Gücün Yettiğinde	53
Salih Birisi Çıksa	55
Ağlayan Kütük	57
Resûlullah Geldi	58
İki Yiğit Delikanlı	61
Son Nasibim	63
Bu Gece Hiç Uyuyamadım	65
Talha'nın Günü	67
Cennetin Kokusu	69
Talha Hakkında	70
Resûlullah Adına	72
En Keskin Göz	73
Uhud'dan Ne Haber	74
Sen Sağ Olduktan Sonra	76
Omuzdaki Yara	81
Sen Sağsın Ya	83
Sana Ok Değmesin	85
O'nun Olmadığı Yer	86

Çardak	88
O Ne Kadar Kılıyorsa	89
Ne Güzel Arkadaşlar	90
Kişi Sevdiğiyle Beraberdır	91
On Yedi Tane Hurma	92
Meziyet	94
O Allah ve Resûlünü Severdi	95
Taştan Yastık	97
Bu da Osman'ın Biati	99
Resûlullahın Döşeği	103
Amcanın Eli Olsaydı	105
Benden Daha Eskiye	106
Tebessüm	107
Elinin Değdiği Yer	108
Baştaki Kuş	109
İki Senelik Soru	110
Bereket Umuyoruz	111
Dua	112
Onlar Sonradan Gelecekler	113
Ne Mutlu	115
Ne Kadar İsterdim	116
Anam Babam Sana Feda Olsun	117
Meleklerin Taşıdığı Selâmlar	119
Sensiz Üç Gün	120
Saç Telleri	123
Ne İstersen Emret	124

Öpülen En Güzel El	126
Sana Layık Diye	127
Senin Değerin Yüksektir	128
Benden Dolayı Sevmedikçe	130
Onlar Bendendir	131

VUSLAT ZAMANI

Bir Daha Görüşemeyebiliriz	135
Kul Ahireti Seçti	136
Bir Teselli	138
Gömleğinin Üzerinden	139
Yakınlarının Hakkıdır	141
Selâm Sana	142
Bilal Ezan Oku	143

GÖNÜLLER SULTANININ ARDINDAN

Medine'nin Hıçkırıkları	147
İlginç Bir Haber	148
Konuşacak Takatım Yok	149
Allah Kelâmı Kesildi	151
Vahyin Kesilmesine Ağlıyorum	152
Ey Babam	154
İlk Kavuşacak Olan Sensin	155
Bizleri Yetim Bıraktın	157
Hasret ve Gözyaşı	159
O'na Benzeyenler	160

O'nun Gibi Namaz Kılan	161
Sahur Yemeđi	162
Hiç Deđiřtirmeden	163
O'nun Emrettiği şekilde	165
O Günden Beri	167
Ne Mūnasebet	168
Resūlūllah Ŗptū Diye	170
Belki Denk Gelir	171
Seferinin Namazı	172
O'nun Ahlākına Dair	173
İnsanların En Nezaketlisi	174
Rūya da Olsa	175
Uzat da Elini Ŗpeyim	176
Sevgilim BŖyle Yapmamı İstedi	177
O'nu Taklit	178
İki Elbise	180
O'nun Tabağı	182
Oluk	183
Ne Ŗmit Ediyorsun	184
O İkiyiyle Beraber	186
Babandan Sonra	187
Bırakmak İstemeyiz	188
Sevgide Tercih	189
Son Ezan	191
İki Arkadaşının Yanına	193

İMANA DAVET
ve
İLK İNANANLAR

BEN VARIM YA RESÛLÛLLAH

İslâmiyetin ilk yıllarında Hazreti Hatice'nin bütün serveti, Mekke'nin ileri gelenlerine verilen ziyafetlerle eriyip gidiyordu. Allah Resûlü; onları davet ediyor, yediriyor, içiriyor ve bu arada "Acaba onlara İslâm'a dair bir şeyler anlatabilir miyim?" diye durmadan didiniyordu. Ama nedense bir türlü O'na inanan olmuyordu. Böyle meclislerden birini Hazreti Ali (radıyallahu anh) şöyle anlatıyor:

"Yine Allah Resûlü, Mekke büyüklerini ve yakınlarını evine davet etmişti. Yemekler yendi. Bir ara Allah Resûlü, konuşmaya başladı. Kendisinin hak peygamber olduğunu ve en yakınları olarak onların kendisine yardımcı olmaları gerektiğini anlattı. Sözünün sonunda da:

– Bu mevzuda içinizde bana yardımcı olacak yok mu, dedi.

Ben o gün henüz yedi yaşlarında, soluk yüzlü, sıska bünyeli bir çocuktum. Elimdeki testiyle su dağıtıyordum. Allah Resûlünün sözlerine kimse karşılık vermeyince dayanamadım. Testiyi bırakarak:

– Ben varım, ya Resûlûllah, dedim.

Allah Resûlü, bu teklifini üç defa tekrar etti. Her defasında da benden başka cevap veren olmadı.

RESÛLÛLLAH NE DURUMDA

Bir gün Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Hazreti Ebubekir'in de aralarında bulunduğu bir grup ile Erkam'ın evinde oturuyordu. Müslümanların sayısı henüz kırka bile ulaşmamıştı, ancak Hazreti Ebubekir, hak dinin artık açıktan tebliğ edilmesini istiyordu. Bunun için Peygamber Efendimize ısrar etti. Allah Resûlü:

– Ey Ebubekir! Bizim sayımız henüz az. Bu işe yetmeyiz, buyurdu.

Ancak Hazreti Ebubekir ısrarlarını sürdürünce, Peygamberimiz onu kıramadı ve beraberce Kâbe'ye gittiler. Mescid-i Haram'ın bir tarafına topluca oturdular. O sırada başta Ebu Cehil, Ebu Süfyan ve Utbe bin Rebia olmak üzere Peygamber Efendimizden ve Müslümanlardan nefret eden Mekke'nin en inatçı müşrikleri de orada toplu hâlde oturuyorlardı. Bir anda Müslümanları, kalabalık bir grup hâlinde

karşılarında görünce çok şaşırdılar. Bu duruma bir anlam verememişlerdi.

O sırada Hazreti Ebubekir ayağa kalkarak müşriklere; putlardan yüz çevirip, Allah'a ve O'nun peygamberi olan Hazreti Muhammed Aleyhisselâma inanmaları gerektiğini anlatmaya başladı. Hazreti Ebubekir'in söylediklerini, bir süre dinleyen müşriklerin şaşkınlıkları öfkeye dönüşmüştü. Hiddetle yerlerinden doğrulup hep birden Hazreti Ebubekir'e ve diğer Müslümanlara saldırmaya başladılar. Efendimize ve sahabilere türlü hakaretler edip onları tartaklamaya çalıştılar. Allah Resûlünü korumaya gayret eden sahabiler, O'nu güçlkle müşriklerin arasından uzaklaştırdılar. Bu arada müşriklerden birkaçı, Hazreti Ebubekir'in üzerine çullanarak oradan uzaklaşmasını engelledi. Onu, ayakları altına alıp şiddetle dövdüler. Hatta müşriklerden Utbe bin Rebia, ona yaklaşarak demirli ayakkabılarıyla yüzüne vurdu. Bununla da yetinmeyip Hazreti Ebubekir'in karnının üzerine çıkarak ona vurmaya devam etti. Öyle ki Hazreti Ebubekir'in mübarek yüzü ile burnu, birbirinden ayırt edilemez hâle gelmişti.

Hazreti Ebubekir'in kabilesi Teymoğullarından birkaç kişi, bu olanları haber alınca koşarak gelip, müşrikleri Hazreti Ebubekir'in üzerinden uzaklaştırdılar. Yerde, hareketsiz yatan Hazreti Ebubekir'i

bir çarşafın içine koyarak evine götürdüler. Akrabaları, Hazreti Ebubekir'in öleceğini düşünüyorlardı. Bu olanlara, hem çok hiddetlenmiş hem de üzül-müşlerdi. Hemen geri dönüp Kâbe'ye geldiler ve orada bulunan müşriklere şöyle dediler:

– Eğer Ebubekir ölecek olursa, yemin olsun ki biz de Utbe'yi gebertiriz!

Sonra da dönüp tekrar Hazreti Ebubekir'in yanına gittiler. Bütün akrabaları başına toplanmış, yaşadığına dair bir tepki vermesini bekliyorlardı. Baygın vaziyette her şeyden habersiz yatan Hazreti Ebubekir, uzun bir süre kendine gelemedi. Babası ve yakın akrabaları, onu ayıltmak için çok uğraş-salar da Ebubekir, ancak akşama doğru kendine gelebildi. Gözlerini açar açmaz, titrek bir sesle:

– Resûlullah ne hâlde, diyebildi.

Hazreti Ebubekir, neredeyse ölümden dönmüş-ken ayılır ayılmaz Allah Resûlünü sorunca akrabaları bu duruma bir anlam veremediler. Şaşkınlıkla-rını gizleyemeyerek ona:

– Sen O'nun yüzünden bu felakete uğradın. Buna rağmen O'nun için üzülyyorsun, deyip ona kızıdılar.

Sonra da annesi Ümmül Hayr'a:

– Şuna bir şeyler yedirip içirmeye çalış, diyerek oradan ayrıldılar.

Fakat Hazreti Ebubekir'in derdi yemek içmek değildi. Herkes yanından bir bir ayrılmış, evde sadece annesi kalmıştı. Endişeli gözlerle onu süzen annesi tekrar:

– Oğlum ne yer ne içersin, diye sordu.

Ancak Hazreti Ebubekir gözlerini açıp yine:

– Resûlullah ne durumda, deyince annesi:

– Vallahi, arkadaşın hakkında hiçbir bilgim yok, dedi.

Hazreti Ebubekir, ayağa kalkmak için kendini zorladıysa da bunu yapamadı. Çaresizdi, âdeta yalvardı annesine:

– Hattab'ın kızı Ümmü Cemil'e gitsen de Resûlullahın durumunu sorsan!

Bunun üzerine annesi çaresiz kalkıp Ümmü Cemil'in yanına gitti ve:

– Oğlum Ebubekir, senden Abdullah'ın oğlu Muhammed'i soruyor. Acaba ne hâldedir, dedi.

Ümmü Cemil:

– Ben Muhammed'in ne hâlde olduğunu bilmiyorum. Oğlun, O'nu neden sormaktadır? Kendisi ne hâldedir? Görmek, bilmek isterim. Beni, onun yanına götür, dedi.

Ümmül Hayr:

– Olur, deyince birlikte Hazreti Ebubekir'in yanına geldiler.

Ümmü Cemil, Hazreti Ebubekir'i perişan bir vaziyette, yaralar ve bereler içinde görünce:

– Sana bunu yapan bir kavim, muhakkak azgın ve taşkındır. Allah'tan dileğim, onlardan senin intikamını almasıdır, dedi.

Hazreti Ebubekir ise Ümmü Cemil'e bakarak yine aynı soruyu sordu:

– Resûlullah ne hâldedir?

Ümmü Cemil:

– Burada annen var, söylediğimi işitir, deyince Hazreti Ebubekir:

– Ondan sana bir zarar gelmez, sırrını açıklamaz, dedi.

O zaman Ümmü Cemil:

– Allah Resûlü hayattadır, durumu iyidir, dedi.

Hazreti Ebubekir tekrar:

– Peki, şimdi o nerededir, diye sorunca, Ümmü Cemil:

– Erkam'ın evindedir, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ebubekir:

– Vallahi, Resûlullahı gidip görmedikçe ne yemek yerim ne de bir şey içerim, dedi.

Oğlunun bu perişan hâlinde bile Allah'ın peygamberini görmekten başka bir isteğinin olmadığını artık iyice anlayan Ümmül Hayr:

– Sen, şimdi biraz bekle, herkes uyusun. O zaman kimselere görünmeden seni O'na götürürüz, dedi.

Ortalık iyice sessizleşince, Ümmü Cemil ve Ümmül Hayr, iki koluna girerek onu yola çıkardılar. Annesine ve Ümmü Cemil'e dayanarak zorlukla yürüyebilen Hazreti Ebubekir, yavaş yavaş Erkam'ın evine doğru ilerledi. Oraya varıp da Allah Resûlünü sağ salım görünce, çok rahatlamıştı. Birbirlerine sımsıkı sarılıp kucaklaştılar. Hazreti Ebubekir'in hâlini gören sahabe, ağlamaya başladı. Sadık dostunun hâli, Efendimizi de çok üzmüştü. Efendiler Efendisinin gözlerinin dolduğunu fark eden Hazreti Ebubekir:

– Ya Resûlullah! Anam, babam sana feda olsun, bende herhangi bir acı yok! Sadece o azgın adamın yüzüme vurduğu yerler biraz acıyor, deyiverdi.

Allah Resûlünü öyle çok seviyordu ki O'nun kendi hâline üzülmesi bile ona çok dokunmuştu. O'nu üzmemek için sık sık iyi olduğunu söyledi.

BEN DE O'NUN DEDİĞİNİ DERİM

Bir gün Peygamber Efendimiz, Safa Tepesi'nin yanında otururken Ebu Cehil ile Adiyy bin Hamrâ ve İbni Esda oraya uğradılar. Ebu Cehil, Peygamberimize sövüp saydı. İslâm dinini ayıplamak ve peygamberliğini tahkir etmek gibi Peygamberimizin hiç sevmediği şeyleri söyleyip, kendisini çok incitti. Peygamber Efendimiz ise ona hiçbir şey söylemedi ve kalkıp evine gitti.

Abdullah bin Cüd'an'ın azatlı kölesi bir kadın, evinden Ebu Cehil'in bütün söylediklerini işitmişti. Ebu Cehil, Peygamberimize söyleyeceklerini söyledikten sonra Kâbe'nin yanında Kureyşlilerin toplandıkları yere gidip onların arasına oturdu.

Çok geçmeden Hazreti Hamza, yayı omzunda olduğu hâlde uzaktan görüldü. Avdan dönüyordu. Sık sık ava çıkan Hazreti Hamza, avdan döndüğü zaman Kâbe'yi tavaf etmedikçe, sonra da Kureyşlilerin

toplantı yerine uğrayarak onları selâmlayıp kendileriyle biraz konuşmadıkça evine gitmezdi. Safa Tepe-si'nden Kâbe'ye doğru giderken, azatlı köle ona:

– Ey Umâre'nin babası! Kardeşinin oğlu Muhammed'e biraz önce Ebu'l-Hakem Amr bin Hişam tarafından yapılan kötülüğü görmüş olsaydın, hiç dayanamazdın. O'nu orada otururken bulup sövdü saydı, hoşuna gitmeyecek şeyler söyleyerek çok incitti. Sonra da dönüp gitti. Muhammed ise ona hiçbir şey söylemedi, dedi.

Kadının söylediği şeylerden son derece öfkelenen Hazreti Hamza, hiç durmadan doğruca Mescid-i Haram'a gitti. Ebu Cehil'in Kureyşlilerden bir cemaat arasında oturduğunu görünce hızla ona doğru yöneldi. Başucuna dikildi ve yayını kaldırıp onun başına şiddetle vurdu. Sonra da ona:

– Sen misin Muhammed'e sövüp sayan? İşte, ben de O'nun dinindeyim! O'nun söylediğini söylüyorum! Gücün yetiyorsa, O'na yaptıklarını bana da yap bakayım, dedi.

Ebu Cehil'in mensup bulunduğu Manzum oğullarından bazı kimseler, Hazreti Hamza'ya karşı Ebu Cehil'e yardım etmek üzere ayağa kalkıverdiler ve ona:

– Biz seni dininden dönmüş görüyoruz, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Hamza:

– O'nun dininin hak ve gerçek olduğu, bence belli olmuştur! Beni ondan kim men edebilir? Ben Muhammed'in, Allah'ın Resûlü olduğuna şehadet ediyorum. O'nun söyledikleri hak ve gerçektir. Vallahi, ben O'ndan ayrılmam! Eğer sözünüzde sadıksanız haydi bana engel olun bakayım, dedi.

Ebu Cehil de kendi kavminden olanlara:

– Bırakın Ebu Umâre'yi. Vallahi ben, onun kardeşinin oğluna çok kötü sövüp saymıştım, deyiverdi.

Hazreti Hamza Müslüman olunca, Kureyş müşrikleri Peygamberimize yapıp durdukları işkencelerin bir kısmından vazgeçmek zorunda kaldılar.

HAZRETİ ÖMER'İN TAVAFI

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Ömer veya Ebu Cehil'in Müslüman olması için Cenâb-ı Allah'a dua etmişti. Yüce Mevlâ da Habibi'nin duasını kabul etmiş ve Hazreti Ömer bu duadan bir gün sonra İslâm'a girmişti. Hazreti Ömer Müslüman olunca Nebiler Nebisi ile ashabı öyle bir tekbir getirdilerdi ki sesleri Mekke'nin ta yukarı mahallelerinde yankılandı.

Hazreti Ömer, yaşadığı bu değişimi içinde tutmamak ve hemen bütün Mekke'ye haykırmak istiyordu. İman etikten sonra ayağa kalktı ve:

– Ya Resûlullah, biz haklı ve hak üzere olduğumuz hâlde neden dinimizi gizliyoruz? Öte yandan, onlar batıl yolu izledikleri hâlde dinlerini açıktan yaşıyorlar, dedi.

Allah Resûlü:

– Ya Ömer, bizim sayımız henüz azdır, işte çektiklerimizi gördün, buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Ömer:

– Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki şimdiye kadar kâfir olarak bulunduğum bütün meclisleri dolaşacak ve gidip hepsinde Müslüman olduğumu ilân edeceğim, deyip dışarıya ok gibi fırladı.

Kâbe-i Muazzama'yı tavaf edip kendisini gözetleyen Kureyşlilerin yanına vardı. Ebu Cehil, onu görünce oldukça tedirgin bir sesle:

– Ya Ömer, senin atalarının dininden çıktığını söylüyorlar, doğru mu, dedi.

Hazreti Ömer'in cevabı netti:

– Şehadet ediyorum ki Allah'tan başka ibadete lâyık bir ilâh yoktur, O birdir, O'nun ortağı yoktur. Muhammed, O'nun kulu ve Resûlüdür!

Müşrikler, cümlesini tamamlar tamamlamaz Ömer'e hücum ettiler. Hazreti Ömer de sıçrayıp Utbe'nin üzerine atladı, neredeyse parmaklarıyla gözlerini oyacaktı. Utbe, feryat edince çevredekiler uzaklaştılar. Ömer de Utbe'nin üzerinden kalktı.

Bu şekilde küfür döneminde girip çıktığı meclisleri bir bir dolaştı ve korkmadan imanını açıkladı. Bir süre sonra müşrikleri mağlup etmiş olarak Allah Resûlünün yanına geldi ve:

– Ya Resûlullah, anam babam sana feda olsun, sana hiç kimse elini süremez! Kûfür dönemimde oturduğum meclislerin hepsini dolaştım ve korkup çekinmeden sana imanımı ilân ettim, dedi.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), önüne Hazreti Ömer ve Hazreti Hamza'yı alarak dışarıya çıktı ve Kâbe'yi tavaf etti. Güvenli bir şekilde öğle namazını eda ettikten sonra Hazreti Ömer'le birlikte İbni Erkam'ın evine döndü.

BİR DİKEN BATMASINA BİLE

Asım bin Sabit'in arkadaşları olan Hubeyb, Zeyd bin Desine ve Abdullah bin Tarık, müşriklere esir düşmüşlerdi. Hüzeylliler onları satmak üzere Mekke'ye götürdüler. Mekke yakınlarındaki Zahrân vadisine vardıklarında Abdullah bin Tarık, ellerini ipten kurtarıp kılıcını aldı. Hüzeylliler, arayı biraz açtıktan sonra kendisini taşa tutup öldürdüler.

Hubeyb ile Zeyd'i ise Mekke'ye götürerek orada esir bulunan iki Hüzeylli ile takas ettiler. Hubeyb'i, Huceyr bin Ebî İhab aldı. Zeyd'i ise babasının intikamını almak için Safvân bin Ümeyye satın aldı.

Safvân, Zeyd'i azatlı kölesi Nistâs'a teslim etti. Nistâs, Zeyd'i öldürmek için Harem'in dışına Ten'im denilen yere götürdü. Aralarında Ebu Süfyân'ın da bulunduğu bir grup, Zeyd'in katlini görmek için toplandılar. Zeyd, öldürülmek üzere getirilince Ebu Süfyân:

– Bak Zeyd, Allah’a yemin ediyorum! Şu anda bizim yanımızda Muhammed’in olmasını, senin yerine O’nun boynunu vurmamızı, sen de aile efradının yanında kalmayı arzu eder miydin, diye sordu.

Hazreti Zeyd (radıyallahu anh):

– Vallahi, bırak ailemin yanında oturmayı, Allah Resûlünün ayağına bir diken batmasına bile razı olamam, karşılığını verdi.

Ebu Süfyân:

– Muhammed’in arkadaşlarının Muhammed’i sevdikleri gibi başka hiçbir kimsenin bir şahsı sevdigini görmedim, dedi ve sonra Nistâs, Zeyd’i öldürdü.

Daha sonra Hubeyb’i asmak için sehpaye çıkarıldılar. Bu sırada Urve ile Musa bin Ukbe, dedi ki:

– Allah aşkına söyle, şimdi Muhammed’in senin yerinde olmasını ister miydin?

Hubeyb:

– Asla, vallahi beni kurtarmanız karşılığında onun ayağına bir diken batacak deseniz, buna dahi gönlüm razı gelmez, dedi.

Müşrikler, onun bu cevabı karşısında kahkahalarla gülüştüler.

Onu asacaklardı ki Hubeyb müşriklere:

– İzin verin de iki rekât namaz kılayım, dedi.

– Peki, kılabilirsin, dediler.

Hubeyb, âdâb ve erkânına riayetle iki rekât namaz kıldı. Sonra oradakilere dönerek:

– Vallahi öldürülmekten korktuğum için namazı uzattığımı zannetmeseydiniz daha çok namaz kılar-dım, dedi.

Sonra kendisini bir tahta üzerine kaldırıp bağ-ladılar. O anda Hubeyb şöyle niyazda bulundu:

– Allah'ım! Biz, Resûlünün mesajlarını tebliğ ettik. Sen, bize reva görülenleri Habib-i Ekremine öğle vakti girmeden duyur. Allah'ım, o müşrikleri tek tek say! Onları birer birer öldür, içlerinden tek kimseyi bile bırakma!

Bu sözlerin hemen ardından müşrikler Hubeyb'i şehit ettiler.

Hubeyb'in şehit edildiği anda Allah Resûlünün, yanında bulunanlara "Sana da selâm! Kureyş, Hu-beyb'i öldürdü!" dediği duyuldu.

ALLAH YOLUNDAKİ İLK KILIÇ

Allah yolunda kılıcını ilk defa kınından çıkaran Zübeyr bin Avvâm idi. Nitekim bir gün öğle üzeri uyurken, "Allah Resûlü öldürüldü." diye bir ses duymuş ve hemen yalın kılıç dışarı fırlamıştı. Çıktığında, dışarıda Resûlullah ile karşılaşan Zübeyr'e, Peygamberimiz:

– Zübeyr, ne oldu, diye sordu.

O da:

– Ya Resûlullah! Senin katledildiğini duymuştum, dedi.

Efendimiz:

– Peki, öyle olsaydı ne yapardın, diye sorunca Zübeyr:

– Vallahi Mekkelilerden kiminle karşılaşsam onu öldürürdüm, cevabını verdi.

Onun bu cevabı üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), Zübeyr'e hayır duada bulundu.

SALİH SELEF

Osman bin Maz'un (radiyallahu anh) boykota maruz kalmadığı hâlde Allah Resûlünün çektiği sıkıntıları görünce dayanamadı ve kendi rahatını bırakıp Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabının yanına gidip gönüllü olarak onların arasına katıldı. Tok olup Allah Resûlünden ayrı kalmaktansa aç kalıp O'nunla birlikte olmayı tercih etti. Osman bin Maz'un'un bu fedakârlığını Allah Resûlü hiç unutmadı. Muhacirlerden Medine'de vefat eden ve Cennetü'l-bakî'ye defnedilen ilk kişi Osman bin Maz'un'du. Vefat ettiğinde Allah Resûlü, onun cansız bedenini öptü ve ağladı. Sonra da kabrinin başına bir taş dikti. Zaman zaman gider, kabrini ziyaret eder ve onun için duada bulunurdu. Hatta oğlu İbrahim vefat edince Allah Resûlü, "Senden önce vefat eden salih selefin Osman bin Maz'un'un yanına katıl." buyurarak, bu eski dostunu ve onun kendisine duyduğu derin sevgiyi unutmadığını göstermişti.

BENDEN DOLAYI SIKINTILAR ÇEKTİN

Allah Resûlünün sevgili eşi Hazreti Hatice, çok hasta idi. Resûlullah, ömrünün son yirmi beş yılını Allah Resûlüne adanmış olan vefa insanı Hazreti Hatice'nin bu hâinden çok etkilenmişti.

Kalbinde tarif edilemeyecek bir hüzün vardı. Hazreti Hatice'nin yanına girip, yatağında çok bitkin bir hâlde yatan sadık eşinin yanına yaklaştı. Hazreti Hatice'nin gözlerinde derin bir endişe gizliydi. Öleceğine üzölmüyordu, aksine ölümlü ebedileşmek olarak kabul ediyordu. Tek hüznü, Efendiler Efendisinden ayrılacak ve O'nu dünyadaki türlü sıkıntılarla baş başa bırakacak olmaktı. Ama bu, Allah'ın takdiri idi ve elden bir şey gelmezdi.

Her ikisi de bir diğerinin hâlini düşünerek hüzün yaşıyordu. Rahmet Peygamberinin boğazında hıçkırıklar düğümlendi defalarca. Sonra vefalı eşine

iyice yaklaştı ve titreyen dudaklarından anlam yüklü şu cümleler döküldü:

– Benden dolayı ey Hatice, sen de bu sıkıntılara katlanmak zorunda kaldın ve kametine göre bir hayattan mahrum yaşadın. Ancak unutma ki Allah, her sıkıntı ve zorluğun arkasından, mutlaka çok hayırlar murat etmiştir.

HİCRET
ve
MEDİNE GÜNLERİ

YOL ARKADAŞI

Müslümanlar Medine'ye gitmeye başlayınca, Hazreti Ebubekir de Resûlûllahtan hicret için izin istedi. Bunun üzerine Efendimiz ona:

– Acele etme. Umulur ki Allah, senin için yanına bir arkadaş nasip eder, dedi.

Hazreti Ebubekir, Allah Resûlüne yol arkadaşı olmayı lütfettiğı için, Rabbine hamd etti ve hemen yolculuk için hazırlıklara başladı. Resûlûllahtan gelecek haberi bekliyordu. Allah Resûlü, Cenâb-ı Hakk'ın kendisine hicret için izin verdiği gün, daha önce hiç gitmediğı bir vakitte Hazreti Ebubekir'in evine gitti. Ev halkından biri, O'nu görür görmez Hazreti Ebubekir'e:

– İşte Resûlullah! Bize hiç gelmediğı bir saatte başını bir örtü ile bürümüş olarak geliyor, deyince Hazreti Ebubekir:

– Anam babam O'na feda olsun! Vallahi yeni bir olay olmadıkça O, bu saatte gelmezdi, dedi.

İyice meraklanmıştı. Hemen Efendimizi eve buyur etti.

Allah Resûlü:

– Gitmek için bana izin verildi, deyince Hazreti Ebubekir heyecanla:

– Birlikte mi ya Resûlullah, dedi.

Efendimiz:

– Evet, buyurunca Hazreti Ebubekir sevincinden kendini tutamayarak hıçkırır hıçkırır ağlamaya başladı.

Hazreti Ebubekir'in kızı Esmâ, sonradan bu hadiseyi anlatırken "Daha önce hiç sevinçten böyle ağlayan birisini görmemiştim." demişti.

Hemen yol için gerekli hazırlıklar tamamlandı ve iki kutlu arkadaş, bir gece zifirî karanlık içinde Sevr Dağı'na doğru yola çıktı.

NİÇİN BÖYLE YÜRÜYORSUN

Efendimiz ile Hazreti Ebubekir, Sevr Dağı'na çıkarlarken Hazreti Ebubekir, Peygamberimizin bir önünde, bir arkasında yürüyordu. Allah Resûlü onun bu hareketini fark edince:

– Ey Ebubekir! Sen niçin kâh önümde, kâh arkamda yürüyorsun, diye sordu.

Hazreti Ebubekir de:

– Ya Resûlûllah! Senin müşrikler tarafından arandığını hatırladıkça arkanda, gözetlendiğini hatırladıkça da önünde yürüyorum, dedi.

Peygamberimiz:

– Başıma gelecek bir musibetin, benim yerime senin başına gelmiş olmasını ister misin, diye sorunca Hazreti Ebubekir:

– Evet, seni hak dinle gönderen Allah'a yemin ederim ki gelecek bir musibetin senin yerine benim başıma gelmesini isterim, dedi.

MAĞARADAKİ GÖZYAŞLARI

Allah Resûlü ve sıddık dostu bir saatlik yolculuğun ardından, Sevr Dağı'ndaki mağaranın önüne gelmişlerdi. Mağaranın kapısına vardıklarında, Hazreti Ebubekir, Peygamber Efendimize:

– Ya Resûlullah! Ben önden gireyim, dedi.

Mağaranın içini temizleyip her yeri dikkatlice kontrol etti. Yılan ve akrep çıkmaması için gördüğü bütün delikleri, gömleğinden yırttığı parçalarla kapattı. Sonra da Efendimize:

– Gel artık ya Resûlullah, diye seslendi.

Efendimiz de mağaranın içine girdi. Çok yorgundu, başını Hazreti Ebubekir'in dizine koydu ve öylece uyuyakaldı. Bu sırada Hazreti Ebubekir, deliklerden birinin açık kaldığını fark etti. Delikleri kapatmak için kullandığı bez de bitmişti. Oradan yılan çıkıp da Efendimize zarar vermesin diye, o deliği de üzerine ayak topuğunu dayayarak kapattı. Bir süre

sonra o delikteki bir yılan, Hazreti Ebubekir'in ayağını ısırıverdi.

Hazreti Ebubekir, topuğunda hissettiği acıya rağmen Efendimizi rahatsız etmemek için hiç kılmıdamıyordu. Fakat çektiği acı, gözlerinden yaşların boşalmasına yol açmıştı. Bu gözyaşları, Resûlullahın yüzüne damlamaya başlayınca Efendimiz hemen uyanıverdi. Durumu öğrenince, mübarek tükürüğü ile ıslattığı elini yılanın ısırıldığı yere sürdü. O anda Hazreti Ebubekir'in topuğundaki ağrı kesilmişti. Sanki hiç yılan sokmamış gibi ayağı çabucak iyileşti.

SENİN İÇİN KORKUYORUM

Peygamber Efendimiz ile Hazreti Ebubekir'in Mekke'den ayrıldıklarını fark ettikleri andan itibaren her yerde onları arayan Mekkeli müşrikler, iz sürerek Sevr Dağı'ndaki mağaranın önüne kadar gelmişlerdi. Mağaranın içine doğru eğildiklerinde ikisini de rahatlıkla görebilecekleri kadar yakındaydılar. Hazreti Ebubekir, dostuna bir zarar gelir diye çok telâşlanmıştı. Titrek bir sesle:

– Ben öldürülürsem, nihayetinde bir tek kişiyim. Ölür giderim! Ama sen öldürülecek olursan, o zaman bir ümmet helâk olur, dedi.

O sırada Peygamberimiz ayakta namaz kılıyor, Hazreti Ebubekir de gözcülük ediyordu. Efendimiz, namazı bitirince Hazreti Ebubekir, O'na dönüp:

– Şu kavmin seni arayıp duruyor! Vallahi ben, kendim hakkında tasalanmıyorum. Fakat sana yapılmasını istemediğim bir şeyin yapıldığını göreceğim diye korkuyorum, dedi.

Bunun üzerine Peygamberimiz:

– Ey Ebubekir! Korkma! Hiç şüphesiz Allah bizimledir, buyurdu.

EY MEKKE

Müşrikler, Allah'ın izniyle Peygamber Efendimiz ile Hazreti Ebubekir'i mağarada göremeyince zaman kaybetmemek için ümitleri kesilmiş olarak Mekke'ye döndüler. Kutlu hicret yolcuları da mağaradaki üçüncü günün gecesinde Medine'ye doğru yola çıktılar. Bir süre yol aldıktan sonra, Allah Resûlü durdu ve arkasını dönüp Mekke'ye doğru baktı. Doğup büyüdüğü memleketten, içinde Kâbe'nin olduğu kutsal beldeden ayrılacağı için çok üzülyordu. Biraz durakladıktan sonra:

– Vallahi ey Mekke! Biliyorum ki sen hiç şüphesiz Allah'ın yarattığı yerlerin en hayırlısı ve Allah'a en sevgili olanısın! Eğer senin halkın beni senden çıkarmamış olsaydı çıkmazdım, buyurdu.

Resûlüllahın bu sözleri üzerine çok duygulanan Hazreti Ebubekir:

– İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi raciûn! Onlar, Resûlüllahı yurdundan çıkardılar! Hiç şüphesiz, kendileri de helâk olacaklar, dedi ve yollarına devam ettiler.

HİCRET GECESİ

Hazreti Ömer'in (radıyallahu anh) halifeliği döneminde bazıları, Hazreti Ömer'i Hazreti Ebubekir'den üstün gördüklerini ima eden sözler söylemişlerdi. Bundan haberdar olan Hazreti Ömer:

– Vallahi, Ebubekir'in tek bir gecesi Ömer'in aile efradının tamamından daha hayırlıdır. Ebubekir'in bir günü, Ömer'in bütün sülalesinden daha iyidir. Allah'a kasem ederim ki Resûlullah mağaraya gittiği gece yanında sadece Ebubekir vardı. Allah'a yemin ederim ki Ebubekir'in işte bu hicret gecesi, Ömer'in bütün ailesinden daha hayırlıdır, dedi.

BİR ŞARTLA

Hazreti Ebubekir, birgün Hazreti Bera'nın babası Azib'den on üç dirheme bir eyer satın almış ve ona:

– Bera'ya söyle de bunu evime götürüversin, demişti.

Azib ise:

– Ancak bir şartla olur. Bize hicret olayını anlattırsan, deyiverdi. Bunun üzerine Hazreti Ebubekir anlatmaya başladı:

“Karanlık bastırınca mağaradan yola çıktık. O gün ve gece çok hızlı yol almıştık. Öğle sıcağı bastırınca sığınabileceğimiz bir gölgelik görebilir miyim, diye etrafa göz gezdiriyordum. Büyük bir kayaya gördüm, inip baktım, gölgesi vardı. Orayı Resûlullah için düzeltip kürkümü yere serdim ve:

– Ya Resûlullah, istirahat buyurun, dedim.

Efendimiz uzandılar. Ben de yukarı çıkıp takip eden var mı, diye çevreyi gözetlemeye başladım. Baktım, bir koyun çobanı.

– Delikanlı, sen kimin çobanısın, diye sordum.

Kureyş'ten tanıdık bir adamın adını verdi.

– Süt­lü koyunun var mı, dedim.

– Var, dedi.

– Benim için sağabilir misin, dedim.

– Olur, dedi.

Hemen bir koyun yakaladı. Koyunun memelerindeki tozları silmesini ve avuçlarını temizlemesini söyledim, dediğimi yaptı. Yanımda, ağzı bez parçasıyla kapatılmış bir kırba vardı.

Çoban, biraz süt sağdıktan sonra alt kısmı soğusun diye sütü bardağın içine döktüm. Sonra hepsini Allah Resûlüne getirdim. Kendisi uyanmıştı:

– Buyur iç ya Resûlullah, dedim. Beni memnun edinceye dek içti.

– Artık göç zamanı geldi, değil mi, diye sordum ve hemen yola koyulduk.

Kureyş ve daha başkaları da bizi arıyorlardı. Ama atlı olan Sürâka bin Malik'ten başkası bize yetişememişti. Ben onu görünce:

– Ya Resûlullah, bu adam nerede ise bize yetişecek, dedim.

– Üzülme, Allah bizimle beraberdir, buyurdu.

Bir ara Sürâka, bize o kadar yaklaştı ki aramızda iki veya üç mızraklık bir mesafe kalmıştı.

– Ya Resûlûllah, bu adam bize kavuştu, deyip ağlamaya başladım.

– Niçin ağlıyorsun, dedi.

– Vallahi, kendim için ağlamıyorum, senin için ağlıyorum, dedim.

Bunun üzerine, Allah Resûlü o gelen adamdan dolayı şöyle dua buyurdu:

– Allah'ım! Dilediğin şekilde bizi ondan koru!

Birdenbire adamın atının ayakları karnına kadar o sert toprağa gömülüverdi.

Adam, sıçrayıp aşağı indi ve:

– Ya Muhammed! İyi biliyorum ki bu senin işin. Allah'a dua et de beni, içinde bulunduğum bu durumdan kurtarsın. Vallahi, seni arayanlara izini kaybettireceğim. İşte sadağım; bundan bir ok al, ileride falan yerde benim deve ve koyun sürülerime rastlayacaksın. Bu oku gösterdiğin takdirde onlardan ihtiyacın kadar alırsın, dedi.

Nebiler Nebisi:

– Onlara benim ihtiyacım yok, dedi ve sonra Sürâka için dua etti.

Sürâka'nın atı kurtuldu ve o arkadaşlarının yanına döndü. Biz de yolumuza devam ettik.

AY DOĞDU ÜZERİMİZE

Enes bin Mâlik (radıyallahu anh) dedi ki:

"Allah Resûlünün Medine'ye geldiği gün çocukların arasında koşuyordum.

– Muhammed geldi! Muhammed geldi, diyorlardı. Koşuyordum, ama bir şey göremiyordum. Sonra yine:

– Muhammed geldi, diyorlardı. Yine koşuyor, yine bir şey göremiyordum. Nihayet Peygamber Efendimiz ve arkadaşı Ebubekir geldiler. Biz, Medine harabelerinden birinde saklanmıştık. Geldiklerini ensara haber vermesi için, köyden gelen birini gönderdiler. Bunun üzerine ensardan beş yüz kadar kişi, kendilerini karşılamak üzere yanlarına geldiler. Ensar:

– Artık güvenli yerdesiniz, emrinizi bekliyoruz, buyurun yürüyün, dedi.

Bunun üzerine Allah Resûlü ve arkadaşı, ensar arasında yürüdüler. Bütün Medine halkı dışarı çıkmıştı. Yetişkin kızlar, damların üzerine çıkmış, birbirlerine:

– Hangisi Muhammed, hangisi, diyorlardı.

Böyle bir manzaranın bir benzerini görmemiştik. Ben, Peygamberimizin Medine'ye geldiği günü de vefat ettiği günü de gördüm. Bu iki günün benzerini asla görmedim!"

O'NUN GELİŞİ

Bera bin Azib (radıyallahu anh) dedi ki:

– Resûlullahın ashabından bize ilk gelenler, Mus'ab bin Umeyr (radıyallahu anh) ile İbni Ümmi Mektûm (radıyallahu anh) idi. Bize Kur'ân'ı öğretiyorlardı. Sonra Ammâr, Bilâl ve Sa'd geldi. Ardından yirmi kişilik bir kabileyle birlikte Ömer bin Hattâb geldi. Daha sonra Resûlullah teşrif buyurdu. Medinelilerin, O'nun gelişine sevindikleri kadar hiçbir şeye sevindiklerini görmedim.

EN AYDINLIK VE EN KARANLIK GÜN

Hazreti Enes (radiyallahu anh), hicret hadisesini naklettiği rivayetin bir yerinde şöyle dedi:

– Peygamberimizi Medine'ye teşrif buyururken görmüştüm. Ömrümde o günden daha güzel, daha aydınlık bir gün görmedim. Peygamberin öldüğü günü de gördüm. O günden de daha karanlık bir gün görmedim. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat ettiği gün, Medine'de her şey âdeta karanlığa gömülmüştü. Allah Resûlünü defnederken, henüz ellerimize bulaşan toprakları silkelemeden, kalplerimizin değiştiğini fark etmeye başlamıştık.

YEDİ YÜZ YIL ÖNCE

Allah Resûlü, Mekke'den hicret edip de Medine'ye gelince ilk olarak Ebu Eyyûb el-Ensârî'nin evine yerleşti ve burada yedi ay oturdu. Bu mübarek evin ilk sahibi bir Yemen hükümdarı idi. Yedi yüz yıl önce Medine'ye gelen Yemen hükümdarlarından Tübba Ebu Kerib, Efendimizin Mekke'de peygamberliğini açıklayacağını fakat sonradan Medine'ye hicret edeceğini Yahudi âlimlerinden öğrenmişti. Bu evi, daha o zamandan Medine'ye hicret edecek olan peygamber için yaptırmıştı. Hatta gelecek olan bu son peygambere bir mektup yazıp, mektubu altın mühürle mühürlemişti. Sonra da mektubu Son Nebi'ye takdim edilmek üzere Medine âlimlerinin en büyüğüne vermişti. Eğer o âlimin kendisi son peygamberi göremezse, çocuğundan veya çocuğunun çocuğundan görecektir birinin vasıtasıyla takdim edilmesini emretmişti.

İşte bu ev, babadan evlâda geççe geççe Tübba'nın mektubu ile iman etmiş Medine âlimlerinden birinin

soyundan gelen Ebu Eyyûb Halid bin Zeyd'in eline geçmişti. Allah Resûlü, Medine'ye gelince, Ebu Eyyûb Hazretleri, henüz kendisine bir şey söylemeden peygamberliğine yedi yüz yıl önceden iman edip bir de mektup yazan Tübbâ Ebu Kerib'in mektubunu isteyip aldı.

BÖYLESİ DAHA UYGUN

Ebu Eyyûb el-Ensârî şöyle anlatmıştı:

“Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medine’ye geldiğinde, evimin alt katına indi. Ben de üst katta oturuyordum. Akşam Resûlullah yatınca “Biz, Allah Resûlünün üstünde oturuyoruz, o ise alt katta. Kendisi ile vahiy arasına giriyoruz!” diye düşündüm ve ertesi sabah:

– Ya Resûlullah! Anam babam sana feda olsun, benim üst katta, senin de bizim altımızdaki katta oturmanı uygun bulmuyorum. Bu gece ne ben ne de Ümmü Eyyûb gözlerimizi yumduk, dedim.

Resûlullah:

– Niçin, ey Ebu Eyyûb, buyurdu.

O da:

– Senin altımızda olduğunu, uyuduğumuzda sağa sola dönerek üzerine toz düşürebileceğimizi, ayrıca seninle vahiy arasına girdiğimizi düşünerek uyuyamadık, dedim.

Ancak Allah Resûlü:

– Bizim için en uygunu, alt katta oturmamızdır. Çünkü yanımıza gelip giden çok oluyor, buyurdu.

Başka bir gece de su testimiz kırıldı ve içindeki su yere döküldü. Su aşağıya akar da Resûlullah rahatsız olur endişesiyle ben ve hanımım, kadife yorganımızı aldık ve suyun üzerine bastırıp suyu yorgana emdirdik. Ondan başka da yorganımız yoktu.”

CENNET PINARI

Muhacir Müslümanlar, Medine'ye geldikleri ilk günlerde Medine'nin suyuna alışmamışlardı. Gıfaroğullarından bir kişiye ait 'Rûme' adlı bir su kaynağı vardı. Bu zat, suyu belirli bir ücret karşılığında satıyor ve geçimini bununla temin ediyordu. Bir gün, Allah Resûlü ona:

– Bu pınarı cennetteki bir pınar karşılığında bana sat, dedi.

Adam da:

– Ya Resûlullah! Benim geçimim ve ailemin geçimi buna bağlı, onun için veremem, dedi.

Bu olayı işiten Hazreti Osman, hemen o pınarı satın aldı ve Efendimizin huzuruna geldi:

– Ya Resûlullah! Eğer o su kaynağını satın alırsam, o adama vadettiğin cennet pınarını bana da vadeder misin, dedi.

Allah Resûlü de:

– Evet, tabii ki, diye karşılık verdi.

O zaman Hazreti Osman:

– Onu satın aldım ya Resûlullah ve o suyu Müslüman kardeşlerimin istifade etmesi için hibe ediyorum, dedi.

YORULMASIN DİYE

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Medine'ye yeni geldiği sıralarda Müslümanlardan biri ölüm döşeğinde iken sahabiler gidip kendisine haber verirdi. O da gelir, hastanın başında durur, istigfarda bulunurdu. Hasta vefat edince de cemaat hâlinde geri dönülürdü. Bazen de Resûlullah, cenaze gömülünceye kadar beklerdi. Sahabiler, Allah Resûlüne eziyet verdiklerinden endişe duyarak aralarında:

– Hastamız ölünceye kadar Allah Resûlüne bir şey söylemeyelim. Vefat edince, kendisini haberdar edelim. Böylece O, ne yorulur ne de zaman kaybeder, dediler ve sonra da böyle yapmaya başladılar.

Artık hasta ölünce kendisine gidip haber veriyorlardı. Resûlullah da gelip namazını kılıyor, istigfarda bulunuyor, sonra da geri dönüyordu. Bazen de cenaze gömülünceye dek bekliyordu. Bir süre de bu şekilde yapmaya devam ettiler. Daha sonra:

– Vallahi böyle de yapmayalım. Bu da Allah Resûlünü yoruyor. Cenazemiz olduğunda, cenazeyi Resûlullahın evinin kapısına götürelim, orada namaz kıldırılsın. Bu, onun için daha kolay olur, dediler ve öyle yapmaya başladılar.

CENNETTEKİ HURMALIK

Hazreti Enes'in anlattığına göre bir adam, Allah Resûlüne geldi ve:

– Ya Resûlullah! Filan adamın bir hurmalığı var. Orada, kendime bir ev yapmak istiyorum. Hurmalığın sahibine söylesen de oraya evimi yapsam, dedi.

Allah Resûlü bahçenin sahibine:

– Cennetteki bir hurmalığa karşılık olarak o bahçeyi adama ver, buyurdu.

Ancak, mal sahibi vermek istemedi. Bir süre sonra Ebu Dahdah geldi ve adama:

– O bahçeyi, bir evime karşılık bana sat, dedi.

Adam da kabul etti. Ebu Dahdah, Peygamberimize geldi ve:

– Ya Resûlullah, o hurmalığı evime karşılık olarak satın aldım. Şimdi, hurma bahçesini o Müslüman kardeşime vermen için sana teslim ediyorum, dedi.

Efendimiz, bunun üzerine şöyle buyurdu:

– Ebu Dahdah'ın cennetteki evi ne kadar da görkemli!

Bu cümleyi birkaç defa tekrarladı. Ebu Dahdah, hanımının yanına geldi ve dedi ki:

– Ey Ümmü Dahdah! Evden çık, çünkü ben bu evi cennetteki bir hurmalık karşılığında sattım.

Hanımı da:

– Kazançlı bir alışveriş bu gerçekten, diye cevap verdi.

GÜCÜN YETTİĞİNCE

Vâsile bin Eska (radıyallahu anh), İslâmiyete girmek amacıyla ailesinin yanından ayrılarak yola çıkmıştı. Allah Resûlünün yanına vardığında O namaz kılıyordu. Vâsile de en son safta namaza durup onlarla birlikte namaz kıldı. Allah Resûlü namazını bitirdiğinde Vâsile yine en son safta idi. Efendimiz onun yanına gitti ve:

– İhtiyacın ve isteğin var mı, dedi.

Vâsile:

– İslâm'a girmek istiyorum, deyince Allah Resûlü:

– Senin için hayırlı olur. Peki, hicret eder misin, dedi.

Vâsile:

– Evet, dedi.

Resûlullah:

– Peki, Bâdiye hicreti mi, yoksa Bâtiye hicreti mi istersin, diye sordu.

Vâsile:

– Hangisi daha iyi olanıdır, deyince Peygamberimiz:

– İyi olan, Bâtiye hicretidir. Çünkü Bâtiye hicreti, Allah Resûlünün yanında kalmaktır. Bâdiye hicreti ise, kişinin bâdiyesine Resûlûllahtan uzakta, taşradaki oturduğu yere dönmesidir. Gerek sıkıntılı anlarda gerekse bolluk anında, tasalı tasasız demlelerinde ve başkaları sana tercih edildiğinde itaat edeceksin, buyurdu.

O zaman Vâsile:

– Evet, kabul ediyorum, dedi.

Bunun üzerine Allah Resûlü elini uzattı, Vâsile de elini uzattı. Resûlûllah, onun nefsi için bir istisnada bulunmadığını görünce:

– Gücün yettiğince, buyurdu.

O da:

– Gücüm yettiğince, dedi.

Sonra Efendimiz tebessüm ederek elini onun elinin üzerine vurdu.

SALİH BİRİSİ ÇIKSA

Mekke, Medine'ye hicret edip yerleşen muhacirlerle onlara yardım eden ensarı sürekli rahatsız ediyor ve onlara başlarına gelecekler konusunda tehditler yağdırıyordu. "Öyle, elimizden kaçıp kurtulduğunuzu sanmayın! Evlerinizin arasına kadar gelecek ve işinizi bitireceğiz." şeklindeki haberler, artık sıradan hâle gelmişti.

Peygamber Efendimiz ise kimsenin burnunun kanamasını istemiyor ve âdeta ashabının üzerine titriyordu. En küçük bir hareketlilik, O'nu endişelendiriyor ve meseleyi anlayıncaya kadar rahat yüzü görmüyordu. Bunun için geceleri uyumadığı oluyordu. Bir gece sessizce Âişe validemize:

– Keşke bu gece, ashabımdan salih birisi çıksa da beni korusa, demişti.

Daha bu cümlesinin üzerinden çok kısa bir süre geçmişti ki dışarıda bir ayak sesi duyuldu:

– Kim o, diye seslendi Efendimiz.

– Sa'd ibni Ebu Vakkas, diye bir ses yükseldi.

Demek ki aynı endişeleri paylaşan başkaları da vardı. Bunun üzerine Efendiler Efendisi:

– Bu saatte seni buraya getiren de ne, diye sordu.

– Resûlullah ile ilgili bu gece içime bir korku düştü ve O'nu korumak için geldim, dedi Sa'd.

Allah Resûlü, önce Sa'd ibni Ebu Vakkas'a dua etti, ardından da hanesine çekilerek istirahat buyurdu.

AĞLAYAN KÜTÜK

Medine'deki minber yapılmadan önce Efendimizin kendisine dayanarak hutbe okuduğu kuru bir hurma kütüğü vardı. Minber yapılıncaya Allah Resûlü artık minbere çıkarak hutbe okumaya başladı. Tam o sırada hurma kütüğünün devenin ağlaması gibi inlediği duyuldu. Efendimiz yanına gelip de onu teskin edinceye kadar kütüğün ağlaması devam etti. Kuru bir kütüğün ağlaması, insanları öyle etkiledi ki Mescid-i Nebvî'de bulunan herkes ağlamaya başladı.

Peygamber Efendimiz, hurma kütüğünün O'ndan ve yanında okunan mübarek sözlerden uzak kaldığından dolayı ağladığını, söyledi ve onu teselli etti. Kütük, ancak o zaman ağlamayı kesti. Allah Resûlü "Eğer onu teselli etmemiş olsaydım kıyamete kadar ağlayacaktı." buyurdu.

RESÛLÛLLAH GELDİ

Bir gece yarısı açlık, Allah Resûlünün bütün dermanını tüketmiş ve artık gözüne uyku girmez olmuştu. Evinden çıktı ve bir tarafa doğru yürümeye başladı. Bir süre sonra bir karartı hissetti. Karşıdan gelen biri vardı. Dikkatini oraya çevirdi, geleni tanıdı. Bu siddik dostu Hazreti Ebubekir idi. Allah Resûlü, hemen ona selâm verdi ve ardından sordu:

– Ya Ebubekir! Gecenin bu vaktinde seni dışarıya çıkaran nedir?

Hazreti Ebubekir, Allah Resûlünü görünce derdini unutupmuştu. Resûlullahın sorusuna:

– Açlık, diye cevap verdi. Evde yiyecek bir şey bulamadım, gözümün uyku girmedi ve dışarıya çıktım.

Hemen ardından ekledi:

– Anam babam sana feda olsun ya Resûlullah! Sen niye çıktın?

Cevap aynıydı. Tam bu sırada bir karartı daha belirdi. Belli ki bu uzun boylu, görkemli insan Ömer'di. Karşısında iki dostu görünce o da şaşırıp kalmıştı. Selâm verdi, selâmı alındı. Resûlullah, Ömer'e de niçin çıktığını sordu. O da, aynı cevabı verdi:

– Açlık, Ey Allah'ın Resûlü, açlık beni dışarıya çıkardı, dedi.

O sırada Efendimizin hatırına Ebu'l-Heysem geldi. Evi o taraflardaydı. Hiç olmazsa onlara hurma ikram eder ve açlıklarını yatıştırırlardı. Allah Resûlü:

– Gelin Ebu'l-Heysem'e gidelim, dedi.

Bir süre sonra Ebu'l-Heysem'in evine vardılar. Ebu'l-Heysem ve hanımı, uyuyordu. Evde, beş altı yaşlarında küçük bir çocukları vardı. Önce kapıyı Hazreti Ömer çaldı. O gür sesiyle:

– Ya Ebu'l-Heysem, diye seslendi.

Ne Ebu'l-Heysem ne de hanımı sesi duydu. Fakat yatağında uyuyan küçük oğulları, birden yatağından fırladı ve:

– Baba! Kalk Ömer geldi, dedi. Çocuğunun sesiyle uyanan Ebu'l-Heysem onun rüya gördüğünü zannetti ve:

– Yat oğlum, gecenin yarısı, bu vakitte burada Ömer'in işi ne, dedi.

Çocuk da yattı. Kapı açılmayınca bu defa da Ebubekir (radiyallahu anh) seslendi:

– Ya Ebu'l-Heysem!

Çocuk yine fırladı, kalktı ve:

– Baba! Ebubekir geldi, diye bağırdı.

Babası onu tekrar yatırdı. Son olarak Allah Resûlü:

– Ya Ebu'l-Heysem, diye seslenince, çocuk, artık yayından fırlayan bir ok olmuştu. Hem kapıya doğru koşuyor, hem de:

– Baba kalk, Resûlullah geldi, diyordu.

Ebu'l-Heysem, neye uğradığını şaşırmıştı. Hemen kapıya koştu. Gözlerine inanamadı. Gecenin bu saatinde hanesine Sultanlar Sultanı nüzul etmişti. Hemen misafirlerini içeri aldı. Gidip bir oğlak kesti. Bu şeref, insana hayatta belki bir kere nasip olurdu. Hayatının en mesut anını yaşıyordu. Canını bile sofraya koysa azdı. Hurma getirdi, süt getirdi, et getirdi ve bu aziz misafirlerini en güzel şekilde ağırladı.

İKİ YİĞİT DELİKANLI

Bedir Savaşı'nın olduğu gün Abdurrahman bin Avf (radıyallahu anh), harp safında durup sağına soluna baktığında, ensardan iki delikanlının arasında olduğunu fark etmişti. Bunlardan en güçlüsü ile beraber müşriklere karşı savaşmayı içinden geçirdi ki o iki gençten biri, Abdurrahman bin Avfa göz kırparak:

– Amca, sen Ebu Cehil'i tanır mısın, diye sordu.

O da:

– Evet, tanımam da sen Ebu Cehil'i ne yapacaksın, dedi.

Genç:

– Bana haber verildiğine göre Ebu Cehil, Resûlullah Efendimize sövüyor ve hakaret ediyormuş! Allah'a yemin ederim ki onu görürsem izini takip edeceğim, hangimizin eceli yakınsa birimiz hemen ölecek, karşılığını verdi.

Abdurrahman bin Avf, onun bu sözlerini hayretle dinlerken diğer genç de ona göz kırparak aynı şeyleri söyledi. Derken bir ara Abdurrahman bin Avf'ın gözleri Ebu Cehil'e ilişti. Kureyş askerlerinin içinde dolaşıyordu. O iki gence dönüp:

– Görüyor musunuz? Bana sorduğunuz adam işte şudur, dedi.

Gençler, hemen kılıçlarına sarılarak Ebu Cehil'i öldürdüler. Sonra da Peygamber Efendimizin (salallahu aleyhi ve sellem) huzuruna gelip durumu arz ettiler.

SON NASİBİM

Bedir sabahında Efendimiz, daha müşrik ordu-su gelip yerleşmeden önce, Bedir'de ashabını toplamış ve savaş için saflara ayırarak hizaya sokmuştu. Hafif öne veya arkaya kaymış olanları bizzat uyarıyor ve saflardaki düzgünlüğü elde edip nizamî bir görüntü talebinde bulunuyordu.

Saflar arasında birisinin hafifçe öne çıktığını görünce yanına gelip, biraz geri çekilerek hizaya gelmesi için elindeki okla bu sahabinin göbeğine hafifçe dokundu ve:

– Sen de hizaya gir ey Sevâd, buyurdu.

Sevâd ibni Gazîyye hizaya girmişti girmesine ama Allah Resûlünün arkasından:

– Ya Resûlûllah, diye seslendi. Bana eziyet verdin, seni hak ile gönderene yemin olsun ki aynı şekilde kısas istiyorum!

Sesin geldiği tarafa yönelen Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), hiç tereddüt etmeden karnını açtı ve:

– Haydi, öyleyse kısas yap, diyerek Sevâd'ın vurması için yanına yaklaştı.

Ashab-ı Bedir, taaccüp içinde gelişmeleri takip ediyordu. Aynı zamanda bu, kul hakkı adına herke-se büyük bir ders anlamına geliyordu. Herkesin gö-zü üzerinde yoğunlaşan Sevâd, önce eğilip Efendi-mizin karnından öptü ve arkasından da boynuna at-layıp O'na sarıldı. Niyeti anlaşılmıştı. Allah Resûlü sordu:

– Niye böyle bir şey yaptın ey Sevâd?

– Ya Resûlullah, dedi. Gördüğün gibi savaş ge-lip çattı ve ben öldürülmeyeceğimden emin de ği-lim! İstedim ki tenimin mübarek teninize değmesi, dünyadan son nasibim olsun ve huzur-ı ilahiye ben bununla gideyim!

Bunun üzerine Allah Resûlü, Hazreti Sevâd'a iltifat edip hayır duada bulundu.

BU GECE HİÇ UYUYAMADIM

Bedir Savaşı'nda alınan esirler arasında Peygamberimizin amcası Abbas da vardı. Ensardan olan Müslümanlar, onu öldürmekle tehdit etmişlerdi. Allah Resûlü de bunu duymuştu. Ertesi gün:

– Bu gece amcam Abbas yüzünden hiç uyuyamadım, çünkü Ensâr'ın onu öldüreceğine dair haberler aldım, buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Ömer:

– Ya Resûlullah, ben ensara bir gideyim, dedi.

Peygamberimiz de:

– Tamam, sen git Ömer, dedi.

Hazreti Ömer, ensarın yanına gitti ve onlara:

– Abbas'ı serbest bırakın, buyurdu.

– Hayır, vallahi onu bırakmayız, dediler.

Hazreti Ömer:

– Peki ya bunu Allah Resûlü istiyorsa, dedi.

– Eğer Resûlûllah istiyorsa baş üstüne, al ve götür, dediler.

Hazreti Ömer, Abbas'ı teslim alınca:

– Ey Abbas, Müslüman ol! Allah'a yemin ederim ki senin İslâm'a girmen, beni, babam Hattâb'ın Müslüman olmasından daha çok mutlu eder. Çünkü öyle zannediyorum ki senin Müslüman olman Allah Resûlünü çok hoşnut edecektir, dedi.

TALHA'NIN GÜNÜ

Uhud Savaşı anıldığında Hazreti Ebubekir, "O gün bütününüle Talha'nın günü idi." der ve hadiseyi şöyle anlatırdı:

"Uhud Savaşı'nda muvakkat hezimet sonrasında ilk dönen ben idim. O sırada bir adam gördüm, Allah Resûlünün (sallallahu aleyhi ve sellem) önünde Allah için kıyasıya savaşıyordu. Kendi kendime, 'Ben çok şey kaçırdım, umarım ki sen Talha'sındır. Çünkü böyle sebat sahibi birinin akrabalarımından biri olması beni ziyadesiyle mutlu ve memnun eder.' dedim.

Müşriklerle aramda, tanıyamadığım biri daha vardı. Ama ben, Allah Resûlüne daha yakındım. Tanıyamadığım o zat süratle yürüyordu, ben ise ona yetişemiyordum. Baktım ki o adam, Ebu Ubeyde bin Cerrah imiş. Resûlûllahın yanına ulaştığımızda gördüm ki yan dişleri kırılmış, yüzü yarılmış, miğferinin iki halkası yanağına batmış. Yarası kanamakta olan Resûlûllah, Talha'yı göstererek:

– Arkadaşınıza yardım ediniz, buyurdu. O'nun sözüne pek aldırış etmeyip halkaları çıkarmaya kalkışınca:

– Yemin ederim, beni bırakmazsan sana hakkımı helâl etmem, dedi.

Ben de halkaları çıkarma işini Ebu Ubeyde'ye bıraktım. Resûlûllaha acı verir diye, Ebu Ubeyde elini halkalara değdirmeden halkanın birini dişleriyle tutup çıkardı. Halkayla birlikte, Ebu Ubeyde'nin ön dişlerinden biri de yerinden çıktı. Ebu Ubeyde'nin yaptığı gibi yapmaya davrandığımda Resûlûllah, bırakmadığım takdirde hakkını helâl etmeyeceğine dair yine yemin etti.

Ebu Ubeyde, birinci defada yaptığı gibi ikinci halkayı da çıkardı. Bu kez de diğer ön dişi düştü. Hakikaten Ebu Ubeyde, ön dişleri kökünden çıkan gedik insanların en güzeli olmuştu. Allah Resûlünü tedavi ettikten sonra Talha'ya gittik, çukurlardan birinde idi. Mızrak batması, ok saplanması, süngü darbesi olmak üzere yetmiş küsur yara almış ve Allah Resûlüne atılan bir oka elini tuttuğu için de parmağı kopmuştu."

CENNETİN KOKUSU

Uhud Savaşı'nda Resûlü Ekrem, Zeyd bin Sabit'i, Sa'd bin Rebî'yi aramaya gönderdi ve ona:

– Onu görürsen selâmımı söyle ve Allah Resûlü, sana "'Kendini nasıl buluyorsun?' diye sormamı emretti, de!" dedi.

Zeyd de onu aramaya başladı ve sonunda buldu. Ama ne yazık ki Zeyd, onu bulduğunda Sa'd son anlarını yaşıyordu. Mızrak yarası, süngü darbesi, ok saplanması olmak üzere yetmiş yerinden isabet almıştı.

Zeyd bin Sabit:

– Ey Sa'd! Allah Resûlünün sana selâmı var. 'Kendini nasıl buluyorsun?' diye soruyor, dedi. Sa'd:

– Resûlüllaha da sana da selâm! O'na şöyle söyledigimi ilet: "Ya Resûlüllah, ben ölmek üzereyim, kendimi cennetin kokusunu hissediyor gibi buluyorum." Kavmim ensara da şunları ilet: "İçinizde, uyumayan bir tek kişi dahi bulunduğu sürece Allah Resûlünün başına bir şey gelirse, Allah'ın huzurunda hesap veremezsiniz!" dedi ve ruhunu Allah'a teslim etti.

TALHA HAKKINDA

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), Uhud Savaşı'ndan dönmeden Hassân bin Sâbit'e:

– Talha hakkında bir şeyler söyle, dedi.

O da Hazreti Talha hakkında şu mealdeki şiiri söyledi:

"Talha, Uhud Savaşı günü Muhammed'e yardım etti.

Ki bu yardımı, Muhammed'in en sıkıntılı ve en zor anında idi.

Onu korumak için avuçlarını mızraklara siper ediyordu.

Kılıç darbeleri altında parmak damarları kesildi, kanlar içinde kaldı ve çolak oldu.

Muhammed hariç en ileride o idi.

İslâm'ın boyunduruğunu ayakta tuttu da İslâm istiklâline kavuştu."

O gün Hazreti Ebubekir (radiyallahu anh) de Talha'yı övme sadedinde şu mealdeki şiirleri okudu:

"Düşman süvarileri Allah Resûlünü izlerken
Talha, Hidayet Peygamberini korudu.

Onlarla karşılaştığında bazı Müslümanlar ka-
çarken

O, süngü yaralarına katlanarak dini savundu.

Ey Talha bin Ubeydullah, cenneti hak ettin.

Ceylân gözlü hurilerle evlenmeyi de!"

O gün Hazreti Ömer (radiyallahu anh) de şu
mısrayı söylemişti:

"Bütün Müslümanlar savaş alanını bırakıp da-
ğıldığında;

Talha, yalın kılıcıyla Hidayet Peygamberini ko-
rudu!"

Hazreti Ömer bunu söyleyince Allah Resûlü:

– Doğru söyledin, ya Ömer, buyurdu.

RESÛLÛLLAH ADINA

Uhud'un tufan hâline döndüğü hengâmede Efendimizin hayatta olduğunu ilk görüp de ashaba ilan eden, Ka'b ibni Malik'ti. Karşılaştığı herkese:

– Resûlullahı şu gözlerimle gördüm, miğferinin altından kan sızıyor ama yaşıyor! Ey Müslüman cemaati! Müjdeler olsun! İşte Resûlullah şurada, diyor ve yüksek sesle Efendimizin yaşadığını ilan ediyordu.

Uhud, bu sesle yeniden hayat bulmuş, herkes bu sesin geldiği yere yönelmiş ve Uhud'a yeniden can gelmişti. Ancak onun bu heyecanını gören Allah Resûlü, Hazreti Ka'b'a uzaktan eliyle işaret ederek sessiz olmasını söyledi. Sonra da Ka'b'ın üzerinde bulunan zırh, miğfer, kılıç ve kalkan gibi savaş malzemelerini istedi. Kendi üzerindikleri de çıkarıp Hazreti Ka'b'a verdi. Artık Ka'b, Uhud'da Resûlullah adına çarpışıyordu.

EN KESKİN GÖZ

Peygamber Efendimize bir yay hediye edilmiş, o da o yayı Uhud Savaşı'nda Katâde bin Nu'man'a vermişti. Katâde, o gün o yay ile iki tarafı aşınınca-ya kadar Resûlullahın önünde ok attı. Yerinden hiç ayrılmıyor, Allah Resûlüne atılan okları yüzüyle karşılıyordu. Efendimizin yüzüne doğru bir ok geldiğinde hemen başını o tarafa çeviriyordu.

Atılan son oklardan biri, Katâde'nin gözüne isabet etmiş ve gözbebeği avucuna akmıştı. Gözbebeğini avucuna alıp Peygamber Efendimizin yanına vardı. Allah Resûlü, onu bu hâlde görünce gözyaşlarını tutamadı ve:

– Allah'ım! Katâde, yüzünü senin peygamberin için siper etti. Çıkan gözünü gözlerinin en güzeli ve en keskini yap, diye dua buyurdu.

Peygamberimizin bu duasıyla birlikte Katâde'nin gözü yuvasına koyuldu. Katâde vefat edene kadar, en güzel ve en keskin göz onun gözü oldu.

UHUD'DAN NE HABER

Uhud günü sahabeden Amr ibni Cemûh ile birlikte oğlu Hallâd da şehit olmuştu. Şehit olanlar arasında aynı zamanda Hazreti Cabir ibni Abdullah'ın da babası olan Amr ibni Cemûh'un kayınbiraderi Abdullah ibni Amr da vardı.

Savaş bitip de kocası, oğlu ve kardeşinin şehadet haberlerini alan Amr ibni Cemûh'un hanımı Hind, onları Medine'ye taşımak için devesiyle yola çıkıp Uhud'a kadar geldi ve yakınlarını, büyük bir metanet içinde deveye yükleyip Medine'ye doğru yeniden yola çıkardı. Yolda giderken Hazreti Aişe validemizle karşılaşmıştı. Onun Uhud'dan geldiğini gören ve devesinin üzerindeki şehitlerden habersiz olan Aişe validemiz:

– Uhud'dan ne haber, diye sordu ve gönlünü rahatlatacak birkaç cümle bile olsa ondan almak istedi.

Hind binti Amr büyük bir metanetle:

– Resûlullah sağ ve salim, dedi.

Ardından da yürekleri titreten şu cümleyi söyledi:

– O sağ olduktan sonra her türlü musibet vız gelir! Allah, müminlerden bazılarını şehit olarak huzuruna aldı. Kâfirleri ise isteklerine nail olamadan gayzlarıyla birlikte defedip geri gönderdi. Zaten Allah, savaşırken müminlere destek konusunda yegâne kuvvettir ve O, hem karşı konulamaz bir Kavî, hem de her şeyin üstesinden gelen bir Azîz'dir.

SEN SAĞ OLDUKTAN SONRA

Müminler için Uhud, ölüm kalım meselesiydi ve bunun için Uhud'a gelenler arasında kadınlar da vardı. Niyetleri, cephede savaşanlara su ve yiyecek taşımak, yaralananları da tedavi etmektir. Savaş başlayıp da zafer kazanılincaya kadar her şey normaldi. Kadınlar kendilerine düşeni yerine getiriyor, cephenin ön saflarında savaşan Müslümanlar için desteklerini aksatmadan devam ettiriyorlardı. Ancak sabah saatlerinde okçular tepesindeki yanlış anlaşılma ile savaşın seyri Müslümanların aleyhine değişince, o ana kadar arka planda görev yapan kadınlar da öne çıkarak Allah Resûlünü müdafaa etmeye başladılar.

Ümmü Ümâre olarak bilinen Nesibe Binti Ka'b da bunlar arasındaydı. Hazreti Nesibe, Akabe biatlarında Resûlullahı koruyacağına dair söz veren iki kadından birisi idi. Gözü önünde Efendimizle birlikte çok az sayıdaki ashab, Uhud'un eteklerine sıkıştırılmak isteniyordu. Kocasını Zeyd ibni Asım ile

iki oğlu Habib ve Abdullah'ın Resûlûllahın yanında savaşıyor olması, onu teskin edecek gibi gözüküyordu. Eline geçirdiği bir kılıcı aldığı gibi o da koşmaya başladı. Resûlûllahın olduğu yere doğru koşarken bir yandan da:

– Resûlûllah nerede? Bana O'nu gösterin, diye soruyordu.

Derken Resûlü Ekrem'in yanına kadar gelmişti. O'nun sağ ve salim olduğunu görünce gözyaşları içinde Rabb'ine hamd etti. Resûlûllahın yanında çok az insan kalmıştı ve gerçekten de korunmaya ihtiyacı vardı. Hazreti Nesibe, bir anda aslan kesilmiş müşrik ordusuna karşı âdeta tek başına bir ordu gibi savaşıyordu. Kılıç sallayıp ok atıyor ve er meydanında, kocası ve iki oğluyla birlikte savaşmanın hakkını vermeye çalışıyordu.

Bir eli boş kalmıştı, diğeriyle kılıç sallarken onunla kendini koruyacağı bir kalkanı bile yoktu. Onun bu metin hâlini süzen Şefkat Peygamberi, yanından geçen bir başkasının elinde gördüğü kalkanı işaret etti ve:

– Kalkanını savaşan birisine ver, diyerek onu Hazreti Nesibe'ye uzatmasını söyledi.

Nesibe, artık kendini daha emin hissediyor ve atlılara karşı Resûlûllahı korumaya çalışıyordu.

Atlılardan birisi üzerine gelip de kılıçla ölümcül bir hamle yapınca elindeki kalkanla karşılık verdi ve o an Efendimizin yönlendirmesindeki maksadı ilikle-rine kadar hissetti. Hemen biraz önce kendisini öldürmek için vuran atının peşinden koştu ve atını yere sererek adamı da aşağı indirdi. Durumun ciddiyetini gören Allah Resûlü, Nesibe'nin oğlu Abdullah'a seslendi:

– Ey Ümmü Ümâre'nin oğlu! Ey Ümmü Ümâre'nin oğlu! Annen! Annene dikkat et!

Efendimizin işaret ettiği yere doğru koşan Hazreti Abdullah da gidip annesine yardım etti ve birlikte o müşrikin işini bitirdiler. Derken Abdullah'ın sol koluna bir darbe geldi. Ciddi şekilde yaralanan Abdullah kan kaybediyordu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Yaranla ilgilen, buyurunca Hazreti Abdullah bir kenara çekildi ve akan kanı durdurmak için uğraşmaya başladı.

Hazreti Nesibe, hemen oğlunun kolundaki yarayı sararak:

– Git ve Resûlullahın önünde savaş evlâdım! Savaş ki şu insanların haddini bildir, dedi ve yeniden onu, Resûlullahın yanında savaşmaya gönderdi.

Bu durumu gören Efendiler Efendisi, iltifat dolu bir ses tonuyla ona şöyle seslendi:

– Senin katlandığına kim katlanabilir ey Ümmü Ümâre!

Nesibe, Efendimizin etrafında etten duvar olmuş ve kıyasıya savaşıyordu. O kadar ki çok sonraları Allah Resûlü, gözlerini maziye diktiği günlerden birisinde onu anlatırken:

– Sağ ve soluma ne zaman baksam, Nesibe'yi orada beni korumak için savaşıırken gördüm, buyurur ve o günkü tavrıyla Hazreti Nesibe'nin, birçok insandan daha ileri bir gayret gösterdiğini anlatırdı.

Bir aralık Allah Resûlüne meydan okuyarak bağırarak İbni Kamie'yi duyunca, Mus'ab bin Umeyr ile birlikte ona doğru yürüyerek birkaç kılıç darbesiyle işini bitirmek istedi. Ancak İbni Kamie, o gün iki kat zırh giymişti ve Nesibe binti Ka'b'ın kılıçları ona işlemedi. Aksine İbni Kamie, onu hedeflemiş ve Hazreti Nesibe'nin üzerine geliyordu. Bunu görünce Efendiler Efendisi, elindeki oku işaret ederek oğlu Abdullah'a onu İbni Kamie'ye atmasını söylemeye kalmamıştı ki inen bir kılıç darbesiyle ciddi şekilde yaralandı. Allah Resûlü, bir taraftan her ikisine de dua ederken diğer yandan da:

– Git ve annenin yarasıyla ilgilen, dedi.

Yaralansa da Nesibe'nin gözü kulağı hep Resûlullahın üzerindeydi. Bir ara:

– Benim için dua et de ya Resûlûllah! Cennette sana komşu olayım, diye niyazda bulundu. Bunun üzerine Allah Resûlü, onun aile efradını da kastederek:

– Allah'ım! Onları cennette benim arkadaşlarım eyle, diye dua etti.

Efendimizin duasına mazhar olan Nesibe'nin sevincine diyecek yoktu. Bu hengâmede Nesibe'nin kocasıyla iki oğlu da Uhud'da şehit düşmüştü. Fakat o, ailesini şehit vermesine ve vücudu yara bere içinde kalmasına rağmen yine Resûlûllaha döndü ve şöyle dedi:

– Sen sağsın ya, ya Resûlûllah! Bundan sonra dünya adına başıma ne gelirse gelsin hiç aldırmam, hepsi bana vız gelir!

OMUZDAKİ YARA

Sa'd bin Rebî'nin kızı Ümmü Sa'd (radıyallahu anha), bir gün Hazreti Nesibe'nin yanına vardı ve:

– Teyze, Uhud'da nasıl savaştığını bana anlatır mısın, dedi.

O da o çetin günü şöyle anlattı:

– Günün ilk saatlerinde halk ne yapıyor diye bakmak üzere çadırdan çıktım. Yanımda su dolu bir kırba vardı. Allah Resûlünün yanına gittim. Peygamber Efendimiz sahabileri arasında bulunuyordu. Müslümanlar zafer yolundaydı. Ama talih ters dönüp Müslümanlar bozguna uğrayınca koştum, Resûlullahın yanında savaşmaya başladım. Kendisini kılıç ve okla müdafaa ediyordum. Sonunda yaralandım.

Ümmü Sa'd, Hazreti Nesibe'nin omzunda çukurumsu bir yara izi görünce ona:

– Bunu kim yaptı, diye sordu.

Nesibe (radıyallahu anha):

– İbni Kamie, dedi ve sözlerine devam etti:

– Allah onu kahretsin. Çünkü o gün bazı sahabiler, Resûlullahın yanından uzaklaşınca İbni Kamie, "Bana Muhammed'i gösterin, eğer o kurtulursa benim yaşamamın da anlamı yok!" diye bağırma-ya başladı. Bunun üzerine ben, Mus'ab bin Umeyr ve Allah Resûlünün yanından ayrılmayan daha birkaç kişi ona karşı koyduk. Adam, bana bir kılıç indirip şu gördüğün yarayı açtı. Ben de kendisine birkaç kılıç indirdimse de onu öldüremedim. Çünkü Allah düşmanının üzerinde, üst üste iki zırh vardı.

SEN SAĞSIN YA

Enes bin Malik (radıyallahu anh) şöyle nakletmişti:

“Uhud Savaşı’nın vuku bulduğu gün, Medineliler, Resûlullahın öldürüldüğünü duyunca şehri terk etmek üzere harekete geçtiler ve ‘Peygamberimiz öldürülmüş!’ diye feryat etmeye başladılar.

Medine’nin her tarafından çığlıklar yükseliyordu. O sırada, Ensâr’dan ihramlı bir kadın, durumu öğrenmek üzere yola çıktı ve altı kilometrelik yol koşarak savaş alanına vardı. Burada babasının, oğlunun, kocasının ve kardeşinin cesetleriyle karşılaştı, ama önce hangisinin cesediyle karşılaştığını bilmiyorum. Kadın savaş alanında öldürülenler arasında yürürken:

– Bu kim, diye soruyor, oradakiler:

– Baban, biraderin, kocan, oğlun, diye cevap veriyorlardı.

O ise ısrarla:

– Resûlûllaha ne oldu, diye soruyordu.

Nihayet, ‘İleride!’ dediler. Kadın, Resûlûllahın yanına varınca Allah Resûlünün elbisesinin kenarından tuttu ve:

– Ey Allah’ın Resûlü! Anam babam sana feda olsun! Sen sağsın ya kim öldürülmüşse öldürülmüş olsun, umurumda bile değil! Bütün musibetler bana artık hafif gelir, dedi.”

SANA OK DEĞMESİN

Hazreti Enes (radiyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

“Uhud Savaşı’nda Ebu Talha, Peygamberimizin önünde düşmana ok atıyordu. Allah Resûlü de onun arkasında korunmaya çalışıyordu. Ebu Talha, iyi bir okçu idi. O, okunu attığında Resûlullah gözlerini kaldırıyor, okunun düştüğü yere bakıyordu.

Ebu Talha da:

– Anam babam sana feda olsun ya Resûlullah, sana ok değmesin, diyerek göğsünü Resûlullahın göğsüne siper ediyor ve:

– Ya Resûlullah! Ben güçlü ve dayanıklı bir adamım, bütün işlerine beni gönder, bana dilediğin emri ver, diyordu.”

O'NUN OLMADIĞI YER

Uhud günü Müslümanlar zorda kaldığında canını ortaya koyan aziz sahabilerden birisi de Enes bin Nadr'dı. Müslümanların safında bir dağılma olunca bazı kişiler, Allah Resûlünün öldürüldüğünü söyleyerek Müslümanların psikolojik açıdan bozguna uğramalarına sebep olmuşlardı. İşte tam bu sırada Enes bin Nadr, savaşmayı bırakıp üzüntü ve keder içinde savaş meydanının bir köşesine çöküp kalmış bazı sahabileri görünce onlara:

– Allah Resûlü öldürüldükten sonra hayatı neyleyeceksiniz? Kalkın Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ne uğrunda öldüyse siz de onun uğrunda ölün, diye seslendi ve Uhud Dağı'ndan beri cennetin kokularını duyduğunu söyleyerek, savaş meydanına atıldı.

Savaş bittiğinde tanınmayacak hâldeydi. Vücudunda seksen küsur yara saydılar ve kız kardeşi, onu ancak parmak uçlarından tanıyabildi. Bu hadiseyi nakledenlerden Enes bin Malik (radiyallahu anh):

– Biz, “Müminlerden öyle yiğitler vardır ki Allah’a verdikleri sözü yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler. Onlardan kimi adağını ödedi, canını verdi, kimi de şehitliği gözlemektedir. Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler.” (Ahzâb sûresi, 23. âyet) mealindeki âyetin onun ve onun gibiler hakkında indirildiği görüşündeydik, demişti.

ÇARDAK

Bir gün Sa'd bin Muâz, Peygamberimize dedi ki:

– Ya Resûlullah! Sana bir çardak yapalım, yanına da hayvanlarını hazırlayıp bırakalım. Sen orada rahat otur, biz düşmanla savaşıyoruz. Eğer Allah bizi muvaffak kılarsa ne âlâ, istediğimiz gerçekleşmiş olur. Yok, aksi tecelli ederse sen bineğine biner, şu anda yanımızda olmayan, Medine'deki öteki yakınlarımızın yanına dönersin. Çünkü onlar da seni, en az bizim kadar severler. Eğer senin harp edeceğini bilselerdi, Allah seni onlarla teyit ederdi ve onlar senin yanında çarpışırlar, sana maddî manevî destek olurlardı.

Allah Resûlü, Sa'd'ı, bu teklifinden dolayı senâ etti ve ona hayır duada bulundu.

O NE KADAR KILIYORSA

Hazreti Aişe (radiyallahu anha) dedi ki:

"Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hasırı vardı, geceleri onu paravan gibi kullanır, dikey vaziyette koyarak onun arkasına geçer ve namaz kılardı. Gündüzleri de hasırı yayar, üzerine otururdu. Ashab da Resûlullahın yanına gelir ve Resûlullah ne kadar namaz kılıyorsa o kadar namaz kılardı. Bu maksatla gelenler çoğalınca, bir gün Allah Resûlü onlara döndü ve:

– Ey insanlar, ibadetlerden güç yetirebileceğiniz kadarını yapın. Siz ibadetten usanmadığınız sürece, Allah sevap vermekten usanmaz. Allah katında amellerin en sevimlisi, az da olsa sürekli olanıdır, buyurdu."

NE GÜZEL ARKADAŞLAR

Hazreti Aişe'nin anlattığına göre bir gün adamın biri, Peygamber Efendimize gelerek:

– Ya Resûlullah, seni canımdan da çocuğumdan da daha çok seviyorum. Evde iken seni hatırlayınca daha evde duramıyor, gelip sana bakıyorum. Ama ahiret hayatı aklıma geldiğinde senin cennete gireceğini ve peygamberlerle olacağını düşünüyor, cennete girsem dahi seni göremeyeceğim diye üzülüyorum, dedi.

Efendimiz sustu ve karşılık vermedi. Az sonra, Hazreti Cebrail şu mealdeki âyeti getirdi:

“Kim Allah'a ve Resûlüne itaat ederse, işte onlar, Allah'ın nimetlerine mazhar ettiği nebiler, sıddıklar, şehitler, salih kişilerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlar!” (Nisa sûresi, 69. âyet)

KİŞİ SEVDİĞİYLE BERABERDİR

Bir adam, Peygamber Efendimize (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek:

– Ya Resûlûllah, kıyamet ne zaman kopacak, diye sordu.

Allah Resûlü de:

– O gün için ne hazırladın, dedi.

Adam:

– Benim Allah ve Resûlünün sevgisinden başka hiçbir sermayem yoktur, deyince Efendimiz:

– Öyleyse, sevdiklerinle beraber olacaksın, buyurdu.

Sahabe, Resûlûllahın “Sen sevdiklerinle beraber olacaksın.” sözüyle sevindiği kadar hiçbir şeyle sevinmemişti. Peygamberimizin bu sözü üzerine o sırada orada bulunan Hazreti Enes de:

– Ben de Resûlûllahla, Ebubekir ve Ömer’i severim. Onları sevdiğim için, ahirette kendileriyle birlikte olacağımı ümit ediyorum, dedi.

ON YEDİ TANE HURMA

Bir ara Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), sıkıntıya düşmüştü ve evinde yiyecek hiçbir şey kalmamıştı. Hazreti Ali, durumu öğrenir öğrenmez dışarı çıktı ve Allah Resûlüne yardım etmek için bir iş aramaya başladı. Bir Yahudi'nin bahçesine geldi. Her kovanın karşılığında bir hurma almak şartıyla, Yahudi'ye on yedi kova su çekti. Yahudi, Hazreti Ali'ye dilediği hurmalardan alabileceğini söyledi. O da taze hurmalardan on yedi tane aldı ve Peygamber Efendimize getirdi. Allah Resûlü damadı Ali'ye sordu:

– Ebu'l Hasan, bunlar nereden?

Hazreti Ali:

– Ya Resûlullah! Aç olduğunuzu duydum. Bunun üzerine, kazanacağım parayla sana yiyecek alayım diye iş aramaya çıktım. Bunları kazandım, dedi.

Efendimiz:

– Ya Ali! Seni bu işi yapmaya sevk eden, Allah'a ve O'nun Resûlüne olan sevgin miydi, diye sordu.

Hazreti Ali de:

– Evet, dedi.

MEZİYET

Bazı sahabiler, Abdullah bin Huzâfe'yi şakacı olduğu ve boş şeylerle uğraştığı gerekçesiyle Resûlü Ekrem Efendimize şikâyet ettiler.

Allah Resûlü:

– Ona ilişmeyin, onu kendi hâline bırakın, sizin bilmediğiniz bir meziyeti var onun. O, Allah'ı ve Resûlünü sever, buyurdular.

O ALLAH VE RESÛLÜNÜ SEVERDİ

Bir gece El-Edra, Allah Resûlünün muhafızlığını yapıyordu. Baktı ki birisi yüksek sesle Kur'ân okuyor. Sesi duyunca Allah Resûlü de dışarı çıktı. O zaman El-Edra:

– Ey Allah'ın Resûlü, bu riyakârın biri olmalı, dedi.

Efendimiz:

– Hayır, bu, Abdullah bin Zü'l-Bicadeyn'dir, buyurdu.

Bir süre sonra, bu zat Medine'de vefat etti. As-hab, onu yıkayıp kefenledikten sonra cenazesini omuzlarına aldıklarında Peygamberimiz:

– Allah ona nasıl rıfk ile muamele ettiyse, siz de ona öyle muamele edin. Çünkü o, Allah'ı ve Resûlünü severdi, buyurdu.

Mezarı kazılırken de:

– Mezarını geniş kazın ki Allah da ona genişlik lütfetsin, dedi.

Bunun üzerine sahabilerden biri:

– Ya Resûlullah! Ona çok üzüldünüz, deyince Efendimiz:

– O, Allah ve Resûlünü severdi, buyurdu.

TAŞTAN YASTIK

Hendek Savaşı'ndan önce hendeğin kazıldığı günlerdi. Cemaatine imam olarak Efendiler Efendisi, bu işe kendini o kadar vermişti ki zaman oluyor kazma ile hendek kazıyor, yeri geliyor sırtında toprak taşıyor ve bazen de eline aldığı kürekle toprak atıyordu.

Bir aralık o kadar yorulmuştu ki bir kenara çekilip azıcık oturup dinlenmeyi denedi. Üzerine oturup da dinleneceği bir minder bile yoktu. Yanağını bir taşın üstüne koymuş ve taşı kendine yastık yapmıştı! O kadar yorgundu ki yastığı taş olsa da başını koyar koymaz uyuyuvermişti! Bu durum, Hazreti Ebubekir'le Hazreti Ömer'in gözünden kaçmamıştı. Hemen Allah Resûlünün başucuna geldiler ve insanları uzaklaştırarak bir miktar dinlenebilmesi için gürültü yapılmamasını istediler. Ancak Allah Resûlünün uykusu uzun değildi ve çok geçmeden yerinden sıçrayarak uyanıverdi:

– Beni niye uyandırmadınız? Daha önce uyandırsaydınız ya, dedi ve yeniden kazmayı eline alarak hendek kazma işine başladı.

Bir taraftan da ashabı için dua ediyor, başlarına bu sıkıntıları açanları da Allah’a havale ediyordu.

BU DA OSMAN'IN BİATİ

İyâs bin Seleme (radiyallahu anh), babasından naklen şunları anlatmıştı:

“Hudeybiye Barışı'ndan önce, Kureyş yönetimi Müslümanların durumlarını araştırmak üzere yanlarına Harice bin Kürz'ü gönderdi. Harice, Mekke'ye dönüşünde Müslümanları methederek onlardan güzel bir şekilde bahsedince Kureyşliler:

– Sen bedevî bir Arap'sın, silah şakırdatıp sana gözdağı vermişler! Sana söylenenleri bilmiyorsun, dediler ve durumu öğrenmek için bu defa da Urve bin Mes'ûd'u gönderdiler.

Urve, Peygamber Efendimize:

– Ey Muhammed, bu nasıl bir söz? Allah'a çağırıyorsun, sonra da tanıyıp tanımadığın birtakım kimseleri toplayıp kavminin üzerine yürüyorsun! Akrabalarının münasebetleri kesmeye, onların canlarını ve mallarını çiğnemeye kalkışıyorsun, deyince Allah Resûlü:

– Vallahi ben hısımlık bağlarını daha da güçlendirmek, dinlerini daha iyi bir dinle değiştirmek, insanların daha güzel bir şekilde yaşamalarını sağlamak için gönderildim, buyurdu.

Urve de Mekke'ye döndüğünde, Müslümanlardan övgü ve sitayişle bahsetti.

Bu olaydan sonra Mekkeli müşrikler, ellerindeki Müslümanlara karşı şiddetlerini ve baskılarını daha da arttırdılar. Bunun üzerine Allah Resûlü:

– Ya Ömer! Müşriklerin elinde bulunan esir Müslümanlara benden haber ulaştırabilir misin, dedi.

Hazreti Ömer:

– Ya Resûlullah! Benim Mekke'de aşiretim ve akrabam pek yoktur. Ama benim dışımda Mekke'de çok sayıda yakını bulunan Müslümanlar var, onlardan birini gönderseniz, dedi.

Bunun üzerine Efendimiz, Hazreti Osman'ı çağırdı ve Mekke'ye gönderdi. Hazreti Osman, devesi üzerinde Mekke'ye giderken bir yerde müşriklerin ordusuyla karşılaştı. Askerler, Hazreti Osman'a hakaret edip kötü laflar sarf ettiler. Bu sırada amcasının oğlu Said bin As, ona arkaya çıkarak Osman'ı atının eğrine oturttu, kendisi de terkisine bindi.

Ebân bin Said, Hazreti Osman'a:

– Amcamın oğlu, elbisen neden böyle eski? Hem etekleri de uzun, dedi.

Hazreti Osman'ın etekleri, baldırlarının yarısına kadar çıkıyordu. Hazreti Osman:

– Bizim büyüğümüz (Allah Resûlünü kastederék) böyle giyiniyor da onun için öyle, buyurdu.

Hazreti Osman, Mekke'ye varınca Resûlullahın selâmını iletmediği hiçbir esir Müslüman bırakmadı. Biz kendi aramızda konuştuğumuz bir sırada, bir münadinin, 'Ey insanlar! Biat etmeye koşun, biat etmeye koşun, vahiy geldi.' diye seslendiğini duyduk. Hemen Allah Resûlünün yanına koştuk. Allah Resûlü, semüre ağacının altındaydı, kendisine biatimizi sunduk.

"Gerçekten Allah, Hudeybiye'de o ağacın altında sana biat ettikleri zaman, müminlerden razı oldu. Onların kalplerindeki ihlâsı bildiği için üzerlerine sekinе, huzur ve güven indirdi. Onları hemen yakında gerçekleşen bir zaferle ve alacakları birçok ganimetle mükâfatlandırdı. Allah aziz ve hakîmdir." (Fetih sûresi, 18. ve 19. âyetler) mealindeki âyet inmişti.

Allah Resûlüne biat sunulurken henüz Hazreti Osman Mekke'de idi. Bunun için, Resûlullah bir eliyle ötekine vurarak:

– Bu da Osman'ın biati, buyurdu.

Sahabe:

– Osman'a ne mutlu! O, Kâbe'yi tavaf ediyor, biz ise buradayız, dediler.

Resûlü Ekrem:

– Osman orada şu kadar sene kalsa bile, ben gidip Kâbe'yi tavaf etmediğim sürece o tavaf yapmaz, buyurdu.

Daha sonradan Hazreti Osman'la görüşüldüğünde anlaşıldı ki yanında Hazreti Peygamberimiz olmadığından dolayı tavaf yapmamıştı.

RESÛLÛLLAHIN DÖŞEĞİ

Allah Resûlü, Mekke'nin fethi için hazırlık yaptığı sırada Ebu Süfyân bin Harb Medine'ye geldi ve Resûlûllahın huzuruna çıktı. Kendisinden, Hudeybiye Antlaşması'nın süresinin uzatılmasını isteyecekti. Fakat Allah Resûlü ona iltifat etmedi.

Bunun üzerine Ebu Süfyân, Efendimizin eşi ve müminlerin annesi olan kızı Ümmü Habibe'nin odasına girdi. Tam Allah Resûlünün döşeğine oturacağı sırada Ümmü Habibe, hemen döşeği dürüp kaldırıverdi.

Bunun üzerine Ebu Süfyân:

– Kızım! Beni mi döşeğe, yoksa döşeği mi bana layık görmedin, diye sordu.

Ümmü Habibe:

– Sen döşeğe lâayık değilsin! Çünkü bu, Allah Resûlünün döşeğidir. Sen ise bir müşriksin, deyince Ebu Süfyân:

– Kızım, seni görmeyeli ne kadar kötü olmuşsun, diye karşılık verdi.

Böylece Ebu Süfyan, Medine’de bulunan en yakınlarından bile yüz bulamayarak Mekke’ye geri döndü.

AMCANIN ELİ OLSAYDI

Hazreti Ebubekir'in babası Ebu Kuhâfe, biat etmek üzere elini Peygamberimize uzatınca, Ebubekir ağlamaya başlamıştı.

Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ey Ebubekir, niçin ağlıyorsun, diye sordu.

Hazreti Ebubekir de:

– Ya Resûlullah! Sana uzanan bu el, babamın eli değil de amcan Ebu Talib'in eli olsaydı ve bu vesile ile Allah seni sevindirseydi daha çok memnun olur-
dum, diye karşılık verdi.

BENDEN DAHA ESKİYE

İkrime bin Ebu Cehil (radıyallahu anh), bir savaşta piyade olarak savaşmaya kalkınca Hâlid bin Velid (radıyallahu anh):

– İkrime, ne olur böyle yapma! Senin öldürülmen, Müslümanlar için acı bir kayıp olur, deyince İkrime:

– Hâlid, yolumdan çekil! Senin Allah Resûlüne inanman, benden daha eskiye dayanır. Hâlbuki ben ve babam, Nebiler Nebisi'nin en yaman iki düşmanıydık, diyerek yürüdü ve vuruşarak şehit düştü.

TEBESSÜM

Hazreti Enes (radıyallahu anh) dedi ki:

– Bir gün, içinde Hazreti Ebubekir ile Hazreti Ömer'in de bulunduğu muhacir ve ensardan meydana gelen sahabiler oturmuş Resûlullahı beklerlerken, Allah Resûlü çıkageldi. Hazreti Ebubekir ile Hazreti Ömer hariç, kimse yüzünü kaldırıp onun yüzüne bakamazdı. Ancak Hazreti Ebubekir ile Hazreti Ömer, Allah Resûlüne tebessüm ederek baktılar. O da bu iki zata bakar, tebessümlerine tebessümle mukabele ederdi.

ELİNİN DEĞDİĞİ YER

Yezîd bin Abdullah dedi ki:

– Allah Resûlünün (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabından bazılarını gördüm. Onlar, cami cemaati dağıldıktan sonra sağ ellerini minberin Ravza-i Mutahhara tarafındaki korkuluğuna koyarlar, sonra kibleye dönerek dua ederlerdi.

BAŞTAKİ KUŞ

Sahabileri, Peygamber Efendimizin huzurunda, başlarında kuş varmış gibi kıpırdamadan otururdu ve kimse konuşmazdı. Bir gün yine sahabileri bu hâlde Allah Resûlünü dinlerken birkaç kişi geldi ve:

– Ey Allah'ın Resûlü, Allah'ın en sevdiği kulları kimlerdir, diye sordular.

Efendimiz de:

– En güzel ahlâklı olanlardır, buyurdu.

İKİ SENELİK SORU

Bera bin Âzib (radıyallahu anh) dedi ki:

– Peygamberimize, bir mesele sormak istiyordum. Fakat heybetinden çekindiğim için soracağım soruyu iki sene geciktirdim!

BEREKET UMUYORUZ

Resûlullah, abdest aldığı zaman sahabiler koşarak onun abdest suyunu alır, yüzlerine ve vücutlarına sürerlerdi.

Bir defasında Allah Resûlü:

– Niçin böyle yapıyorsunuz, diye sordu.

Ashab:

– Bereket ve hayır umuyoruz, diye cevap verdi.

Efendimiz bunun üzerine:

– Allah ve Resûlünün sevgisine mazhar olmak isteyen, her zaman doğru söylesin, emanete riayet etsin, komşusunu da incitmesin, buyurdu.

DUA

Ümmü Seleme validemiz şöyle anlatmıştı:

"Bir gün, Nebiler Serverinin kızı Fatıma, elinde sıcak yemek dolu bir tencere, sırtında da Hasan ve Hüseyin'i yüklenmiş olarak Hane-i Saadet'e geldi. Tencereyi, Allah Resûlünün önüne koydu. Resûlullah:

– Hasan'ın babası nerede, diye sordu.

Fatıma, onun evde olduğunu söyledi. Allah Resûlü, Ali'yi çağırttı. Resûlü Ekrem, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin hep beraber yemeğe oturdular.

Daha önceleri Allah Resûlü, ne zaman yemek yemişe eğer ben yanıdaysam beni davet etmiştir, ama bu kez beni davet etmedi. Yeme işi bitince, onların hepsini abasının altına alarak şöyle dua etti:

– Allah'ım! Onlara düşmanlık edenlere düşman muamelesi yap, onlara dost olanları da kendine dost kabul buyur!"

ONLAR SONRADAN GELECEKLER

Hazreti Ömer (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Nebiyi-i Zışan ile oturuyordum. Resûlullah buyurdu ki:

– En üstün imana sahip olan ehl-i iman kimdir, bana söyler misiniz?

Sahabiler:

– Meleklerdir, ey Allah'ın Resûlü, dediler.

Buyurdu ki:

– Melekler zaten öyledirler ve Allah, onlara muayyen bir mertebe ve konum takdir buyurmuştur, meleklerin onun dışına çıkmaları da imkânsızdır.

Bu kez de sahabiler:

– Peygamberlerle birlikte şehadet mertebesine nail olanlardır, dediler.

Buna mukabil Resûlû Ekrem:

– Onların layık oldukları mertebe, yani Allah'ın ikram ettiği şehitlikle elde ettikleri fazilet inkâr edilebilir mi? Hayır hayır, benim kastettiklerim daha başkalarıdır, buyurdu.

– Kimdir onlar ey Allah'ın Resûlü, diye sorduklarında Efendimiz şu cevabı verdi:

– Onlar henüz insanların sulbünde bulunuyorlar. Benden sonra gelecekler ve beni görmedikleri hâlde bana iman edecekler. Vahyi, asılmış vaziyette ve yazılı kâğıtlar hâlinde bulacaklar. O evrakta yazılanlarla hayatlarını tanzim edecekler. İşte bunlar, ehl-i iman içinde iman bakımından en faziletli olanlardır.”

NE MUTLU

Ebu Ümâme dedi ki:

"Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

– Ne mutlu beni görenlere ve bana iman edenlere! Ne mutlu beni görmedikleri hâlde iman edenlere!"

NE KADAR İSTERDİM

Hazreti Enes dedi ki:

"Resûlü Ekrem Efendimiz şöyle buyurdu:

– Beni görmedikleri hâlde bana iman eden kardeşlerimi görmeyi ne kadar isterdim!"

ANAM BABAM SANA FEDA OLSUN

Bir gün ashab-ı kiramdan Ka'b isimli bir sahabi, Peygamber Efendimizi ziyarete gitti. O'nun yüzünün solgun ve bitkin olduğunu görünce:

– Ey Allah'ın Resûlü, benzin niye soluk, diye sordu.

Allah Resûlü, üç gündür hiçbir şey yemediğini söyleyince sahabi çok üzüldü. Peygambere olan sevgisinden hemen bir şeyler bulup O'na getirmek düşüncesiyle yanından ayrıldı. Fakat kendi hanesinde de yiyecek hiç bir şey yoktu. Yolda giderken bir yahudinin kuyudan su çekip develerine su verdiğini gördü. O'na su çekmek için yardım etti ve her çektiği kova için bir tane hurma aldı. Sonra da biriktirdiği hurmaları hemen dönüp Allah Resûlüne götürdü.

Allah Resûlü, hurmaları nasıl kazandığını sorunca O'na durumu anlattı. Ka'b'ın fedakârlığından duyulan Allah Resûlü:

– Ey Ka'b, beni seviyor musun, diye sordu.

Ka'b:

– Babam sana feda olsun seni sevmez miyim, diye cevap verdi.

MELEKLERİN TAŞIDIĞI SELÂMLAR

Abdullah ibni Mesud (radıyallahu anh), Efendimizin şöyle buyurduğunu rivayet etti:

– Allah'ın devamlı surette seyahat eden melekleri vardır ve onlar bana ümmetimden gelen selâmları ulaştırırlar.

SENSİZ ÜÇ GÜN

Peygamberimizin kölesi Sevbân, Allah Resûlüne muhabbetle itaat ederdi. Hazreti Sevbân aslen Yemenliydi. Peygamberimiz, onu esir olarak satılırken esaret parasını vererek satın almış sonra da serbest bırakarak hürriyetine kavuşturmuştu. Fakat Hazreti Sevbân,engin şefkat deryası olan Resûlü Ekreme bir anda ısınmış ve O'ndan ayrılmak istememişti. Bunu farkedenden Allah Resûlü, kendisine şu teklifte bulundu:

– İstersen ailenin yanına dön, onlarla yaşa. İstersen bizimle ehl-i beytimizin arasında bulun.

Bu, Hazreti Sevbân'ın dört gözle beklediği bir teklifti. Hiç düşünmeden Kâinatın Efendisiyle beraber kalmayı kabul etti. Hazreti Sevbân, böylece Peygamber Efendimizin ve ailesinin hizmetinde bulunmak şerefine erdi. Peygamberimize hususî hizmetkârlık vazifesini de yürüttü. Akıllı, dirayetli ve zeki bir insandı. Peygamberimizin her emrine koşar,

her işini görür ve en mükemmel şekilde istediklerini yerine getirirdi. Hazreti Sevbân, Resûlü Ekreme hizmet ve tazimde öyle bir derecede idi ki Müslümanlar bunu kelimelerle izah etmekte aciz kalırlardı. Resûlü Ekreme olan sevgi ve bağlılığından dolayı defalarca zarar görmüş ve yaralanmıştı.

Nitekim bir gün bir Yahudi gelerek Resûlü Ekreme:

– Esselâmü aleyke ya Muhammed, demişti.

O sırada orada bulunan Hazreti Sevbân, niçin, “Ya Resûlullah” demedi diye Yahudiyle dövüşmüş ve onu yaralamıştı.

Hazreti Sevbân:

– Peygamberimizin ismini, yalnız başına söylemeyi günah kabul ederim, derdi.

Bir keresinde Resûlü Ekrem, Sevbân’a:

– Kimseden bir şey isteme ve sual sorma, diye buyurmuşlardı.

Bundan sonra Hazreti Sevbân, ömrünün sonuna kadar kimseden bir şey istememiş ve kimseden bir şey sormamıştı. Devamlı Efendimizle beraber olmaya çalışan Sevbân Hazretleri, bir sefere Allah Resûlü ile birlikte gidemeyip üç gün ayrı kalınca Efendimizin yanına gidip:

– Ya Resûlûllah! Ben senden üç gün ayrı kalamıyorum. Ahirette sen Makam-ı Mahmud'a gidersin. Biz aynı derecede olamayız. Ben o zaman nasıl dayanırım, diyerek içini döktü.

İşte bu olay üzerine "Kim Allah'a ve Resûlüne itaat ederse işte onlar, Allah'ın nimetlerine mazhar ettiği peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salih kişilerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlar!" (Nisa sûresi, 69. âyet) mealindeki âyet nâzil oldu.

SAÇ TELLERİ

Enes bin Mâlik dedi ki:

– Peygamber Efendimizi saçlarını kestirirken gördüm. Berber saçları keserken sahabiler, Allah Resûlünün etrafında dört dönüyor, yere bir tek saçını bile düşürmeden bütün saçlarını topluyorlardı.

NE İSTERSEN EMRET

Hazreti Talha (radiyallahu anh), Allah Resûlüne mülâki olunca hemen sarılıp onun ayaklarını öpmeye başladı ve:

– Ey Allah'ın Resûlü! Ne istersen bana emret, senin hiçbir emrine karşı gelmeyeceğim, dedi.

Henüz bir delikanlı olan Talha'nın bu sözleri Peygamberimizin çok hoşuna gitti. Onu imtihan etmek maksadıyla:

– Peki, git annen ve babanla ilişkini kopar, dedi.

Talha, Resûlullahın bu emrini yerine getirmek için hemen dışarı çıktı. Peygamber Efendimiz, onu arkasından çağırarak:

– Geri gel! Ben akrabalık bağlarını kesmek için gönderilmedim, buyurdu.

Bu olaydan sonraki günlerden birinde Talha hastalandı. Mevsim kıştı. Peygamberimiz, soğuk ve bulutlu bir günde Talha'yı ziyarete gitti. Ayrılacağı vakit, yakınlarına:

– Bakın, Talha'nın ölümü yakın görünüyor. Öldüğünde bana haber verin de cenazesinde bulunup namazını kıldırayım. Cenazesini de çabuk kaldırın, buyurdu.

Resûlullah, Salim bin Avfoğullarının mahallesi-ne varmadan Talha öldü ve gece karanlığı bastırdı. Talha, vasiyetinde "Vefat ettiğimde beni hemen gömün ve bir an önce Rabbime kavuşturun. Efendimizi de çağırmayın, benim yüzümden Yahudilerin bir tuzağına düşmesinden korkarım." dediği için, Resûlullah'a haber vermeden onu gece karanlığında çabucak defnettiler.

Sabah olunca, hadiseyi Allah Resûlüne bildirdiler. Efendimiz gitti, Talha'nın kabri başında durdu. Sahabiler de yanında saf bağladıktan sonra, Efendimiz ellerini kaldırdı ve:

– Allah'ım! Talha'yı güler yüzle karşıla ki onun yüzü de gülsün, diye dua etti.

ÖPÜLEN EN GÜZEL EL

Ümmü Ebân dedi ki:

"Dedem Vâzi' bin Âmir şöyle nakletmişti:

– Medine'ye gittiğimizde, bize 'İşte Allah Resûlü budur!' denildi. Bunun üzerine, hemen O'nun ellerine ve ayaklarına kapanarak öpmeye başladık."

SANA LAYIK DİYE

Sahabiler arasında Nuayman, Ebu Hureyre, Abdullah ibni Huzâfe, Zeyd ibni Sabit, Büreydetu'l-Eslemî gibi şakalarıyla meşhur olanlar vardı. Hatta sert mizaçlı Hazreti Ömer'in bile şakalarına rastlanırdı. Şakacılığı en çok meşhur olan Nuayman (radıyallahu anh), Allah Resûlüne bile birçok kez şaka yapmıştı. Anlattığına göre Medine pazarına turfanda veya güzel bir yiyecek gelince onu veresiye alır ve Resûlüllaha hediye olarak getirirdi. Ödeme zamanı gelince de Hazreti Peygambere gelerek, hediyesinin borcunu isterdi. Resûlullah:

– Sen onu bana hediye etmiştin, ne oldu, deyince:

– Bu güzel şeyi sana lâayık gördüm, param olmadığı için böyle yaptım, derdi.

Resûlullah da Nuayman'ı hep gülerек karşılar ve ona hiç kızmazdı.

SENİN DEĞERİN YÜKSEKTİR

Zâhir bin Hârûn adlı bir zât, zaman zaman hediyelerle birlikte Resûlûllaha gelir, Resûlûllah da ayrılacağı zaman Zâhir'in ihtiyaçlarını tedârik ederdi. Allah Resûlü onun yanındayken:

– Zâhir bizim çölde yaşayanımızı temsil eder, biz de onun şehirde yaşayanını temsil ederiz, buyurdu.

Sert yapılı ve pek yakışıklı olmayan bir adam olmasına rağmen Allah Resûlü onu severdi. Bir gün Resûlûllah, pazarda ürünlerini sattığı sırada Zâhir'e yaklaşmış ve arkadan ona sarılmıştı. Zâhir bir türlü arkasına dönemiyor, kendisine sarılanın kim olduğunu göremiyordu.

– Bırak gideyim, kimsin sen, dedi.

Arkasına dönüp de Resûlûllahı görünce hemen sırtını O'nun göğsüne yasladı. Allah Resûlü lâtife olarak:

– Kim benden bir köle satın alacak, deyince Zâhir:

– Ey Allah'ın Resûlü! Allah için işe yaramaz bu mal, dedi. Bunun üzerine Resûlullah şöyle cevap verdi:

– Hayır, Allah indinde senin değerin yüksektir.

BENDEN DOLAYI SEVMEDİKÇE

Peygamber Efendimizin sevdiklerini sevmek, Allah Resûlüne duyulan sevgiden dolayıdır. Nitekim bir hadislerinde Allah Resûlü, torunları Hazreti Hasan ve Hazreti Hüseyin için "Kim onları severse beni sevmiş olur, kim onlara buğzederse bana buğzetmiş olur." buyurmuştu. Yine Peygamber Efendimizin amcası Hazreti Abbas, kendisine kaba davranan bir grubu Allah Resûlüne şikâyet etmiş, bunun üzerine Allah Resûlü, "Benden dolayı sizleri sevmedikçe cennete giremezler." buyurmuştu. Allah Resûlünün bu husustaki hassasiyetini bildiklerinden dolayı sahabiler, onun sevdiklerini severlerdi.

Mesela Hazreti Ebubekir, sevgisini Resûlûllaha göre ayarlamış ve "Allah'a yemin ederim ki Resûlullahın akrabaları ile ilgilenmeyi kendi akrabalarım ile ilgilenmekten daha çok severim." demişti.

ONLAR BENDENDİR

Cabir (radıyallahu anh) şöyle demişti:

"Hazreti Peygamberle birlikte bir yemeğe çağrıldık. Yemeğin verildiği eve doğru giderken yolda çocuklarla oynamakta olan Hüseyin'e rastladık. Allah Resûlü, onu görünce bizden ayrıldı ve ona doğru koştu. Sonra da onu tutup kucaklamak istedi. Ancak Hüseyin, dedesi kendisini yakalamasın diye gülerek sağa sola koşuyordu. Nihayet onu yakalayan Allah Resûlü, bir eliyle çenesinin altından diğeri ile de başının arkasından sıkıca tuttu ve onu öptü. Sonra bize döndü:

– Hüseyin bendendir, ben de ondanım. Kim onu severse Allah da kendisini sever. Hasan'la Hüseyin, benim soyumu devam ettirecek çocuklarımdır, buyurdular."

VUSLAT ZAMANI

BİR DAHA GÖRÜŞEMEYEBİLİRİZ

Muâz bin Cebel (radıyallahu anh) dedi ki:

"Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) beni Yemen'e vali olarak gönderdiği zaman, Medine'nin dışına kadar uğurladı. Ben bineğin sırtındaydım, O ise yürüyordu. Bana bazı tavsiyelerde bulunduktan sonra:

– Ey Muâz! Bil ki bu senemden sonra beni bir daha göremeyebilirsin! Muhtemelen şu mescidimle, kabrime uğrarsın, dedi.

Bu sözleri duyunca, dosttan, Allah Resûlünden ayrılmanın verdiği hüznle ağlamaya başladım.

Resûlü Ekrem:

– Ağlama Muâz, ağlamak şeytandandır, buyurdu ve sonra yüzünü Medine'ye doğru çevirerek:

– İnsanlardan bana en yakın olanlar, kim ve nerede olursa olsun, Allah'tan hakkıyla sakınanlardır, buyurdu."

KUL AHİRETİ SEÇTİ

Ebu Saîd (radıyallahu anh) dedi ki:

“Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), hastalığı sırasında başı bir bezle sarılı olarak yanımıza geldi, ilerleyip minbere çıktı ve:

– Allah'a yemin ederim ki şu anda ben havuz üzerinde duruyorum, dedi.

Allah Resûlü daha önce bir hadis-i şeriflerinde ‘Benim minberim havuzumun tam üzerindedir.’ diyerek minberinin bulunduğu yerin altında Kevser Havuzu’nun olduğunu bildirmişti.

Daha sonra kendisini kastederek:

– Bir kul, dünya ile ahiret arasında serbest bırakıldı, ama o ahireti seçti, buyurdu.

O an Hazreti Ebubekir’den başka hiç kimse, Resûlullahın bu sözüyle neyi kastettiğini anlamamıştı. Ebubekir’in gözlerinden ise yaşlar boşandı, ağladı ve:

– Ey Allah'ın Resûlü, anam babam sana feda olsun! Yok, yok, babalarımız, analarımız, canlarımız, mallarımız sana feda olsun, dedi.

Efendimiz minberden indi ve bir daha oraya çıkmadı.”

BİR TESELLİ

Alâ (radıyallahu anh) şöyle nakletti:

"Peygamber Efendimizde (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat alâmetleri belirince, kızı Fatıma ağlamaya başladı.

Allah Resûlü:

– Kızım, ağlama! Öldüğüm zaman 'İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn (Biz Allah'a aitiz ve elbette yine O'na döneceğiz.)' de. Çünkü bu sözlerde her insan için bütün musibetlere karşı bir teselli vardır, buyurdu.

Hazreti Fatıma:

– Ey Allah'ın Resûlü, 'İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn' sözü senin ölümüne karşı da bir teselli sayılır mı, diye sordu.

O da:

– Evet, buyurdu."

GÖMLEĞİNİN ÜZERİNDEN

İbni Abbas (radıyallahu anh) şöyle nakletmişti:

“Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ağırlaştığında Hazreti Aişe ile Hazreti Hafsa onun yanındaydı. O sırada Hazreti Ali de içeri girdi. Peygamberimiz, Hazreti Ali’yi görünce başını kaldırdı ve ‘Bana yaklaş, bana yaklaş.’ buyurdu. Hazreti Ali’yi kendisine doğru yasladı ve vefat edinceye kadar Hazreti Ali, Resûlullahın yanı başında durdu.

Resûlullahın ruhu kabzolununca Hazreti Ali kalktı ve kapıyı kapattı. Babam Abbas ile Abdulmuttaliboğulları geldiler ve kapının önünde beklemeye başladılar.

Hazreti Ali:

– Babam sana kurban olsun! Hayatında güzeldin, ölümünde de güzelsin, diyordu.

O sırada, çevreye eşi görülmedik güzel bir koku yayıldı. Babam Abbas, Ali’ye:

– Sus, ağlamayı bırak da Efendimizin hizmetine (teçhiz ve tekfinine) başlayın, dedi. Hazreti Ali:

– Bana Fazl bin Abbas'ı çağırın, deyince Ensâr:

– Allah aşkına, ya Ali! Bizi de içeri al, dedi.

Hazreti Ali de onlardan Evs bin Havlî'yi içeri aldı. Evs'in bir elinde testi vardı. Tam o sırada evin içinden, 'Resûlullahın elbisesini çıkarmayınız, O'nu olduğu gibi gömleği üzerinde iken yıkayınız.' diye bir ses duydular. Bunun için elbisesini soymadılar. Ali, elini Allah Resûlünün gömleğinin altına sokuyor, Fazl gömleği kaldırıyor, Evs de su taşıyordu. Hazreti Ali, eline bir bez parçası sarmış, elini Resûlullahın gömleğinin altına bu şekilde sokmuştu."

YAKINLARININ HAKKIDIR

Hazreti Ali (radiyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

“Resûlûllahın teşhiz ve tekfinine başlayınca kapıyı kapattık ve hiç kimseyi içeri almadık.

Ensar:

– Biz onun dayılarıyız! Bizim İslâm'daki yerimiz bellidir, derken Kureyş de:

– Biz, O'nun baba tarafından yakınlarıyız! Bizi de içeri alın, diye seslendi.

Bunun üzerine Hazreti Ebubekir:

– Ey Müslümanlar! Bir cenazeyi kaldırmak, herkesten çok yakınlarının hakkıdır. Allah aşkına geri çekilin! Eğer içeri girerseniz, Resûlûllahın yakınlarını kendisinden uzaklaştırmış olursunuz. Resûlûllahın cenazesinin yanına onun ehl-i beytinin (yani Ali ile Abbas'ın) müsaade ettiklerinden başkası girmesin, dedi.”

SELÂM SANA

Peygamber Efendimiz, cenaze namazı kılınmak üzere sedir üzerine konulunca Hazreti Ali:

– Resûlûllahın cenaze namazında kimse imam olamaz. O, hayatında olduğu gibi ölümünde de sizin imamınızdır, dedi.

Bunun üzerine, halk bölük bölük içeri girerek saf tuttu ve tekbir alıp imamsız olarak namaz kıldı. Hazreti Ali, Allah Resûlünün tam karşısında duruyor ve:

– Selâm sana, ey Peygamber! Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerine olsun! Allah'ım, biz şehadet ediyoruz ki O, kendisine indirilenleri hakkıyla tebliğ etti, ümmetine doğru yolu gösterdi. Allah, dinini galip kılıp vadettiği sözünü gerçekleştirmeye kadar O, Allah yolunda cihat etti. Allah'ım! Bizi, O'na indirilen Kur'ân'a uyanlardan eyle. Kendisinden sonra da bizi İslâm üzerinde sabit kıl, bizi O'nunla haşret, diye dua ediyor, cemaat de "Amin" diyordu.

Bu şekilde önce erkekler, sonra kadınlar, daha sonra da çocuklar Resûlûllahın namazını kıldılar.

BİLAL EZAN OKU

Hâtemü'l-Enbiya (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat ettiği zaman, henüz defnedilmemişken Hazreti Bilal ezan okumuş, Müslümanlar cemaat hâlinde ağlamaya başlamıştı. Allah Resûlü defnolununca Hazreti Ebubekir:

– Bilal, ezan oku, dedi.

Bilal:

– Beni, hep seninle olmam şartıyla azat ettiysen zorunlu olarak dediğini yaparım. Yok, beni Allah için hürriyete kavuşturduysan, ne olursun Allah için beni bırak, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ebubekir:

– Evet, ben seni Allah için azat etmiştim, dedi.

Bilal:

– Öyleyse ben, Allah Resûlünden sonra kimse için ezan okumayacağım, deyince Hazreti Ebubekir:

– Bu, senin bileceğın bir iştir, karar senindir, dedi.

Hazreti Bilal, Şam'a asker gönderilinceye kadar Medine'de kaldı. Sonra askerlere katıldı ve onlarla birlikte Şam'a gitti.

**GÖNÜLLER SULTANININ
ARDINDAN**

MEDİNE'NİN HIÇKIRIKLARI

Ümmü Seleme (radıyallahu anha) dedi ki:

– Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat ettiği gün, çevresinde toplanmış ağlıyorduk. O gece hiç uyumamıştık. Allah Resûlü hâlâ evimizdeydi. O'nun sedir üzerinde yatan cesedini görerek teselli buluyorduk. Ama seher vakti, kazma seslerini duyunca bir çığlık attık. Mescitteki cemaat de çığlığı bastı! Medine, tek bir çığlıkla sarsıldı! Hele Bilâl'in, sabah ezanını okuyup da "Eşhedü enne Muhammeder-resûlûllah" diye Resûlûllahın adını anarken hıçkırarak ağlaması, bizi iyice sarstı. Halk, kabre girmek için hücum ettiyse de içeridekiler kapıyı kapattılar. O ne yaman bir musibetti ya Rab! Ondan sonra herhangi bir belaya uğradığımızda Resûlûllahın vefatını hatırlar ve karşılaştığımız o musibeti hiç önemsemezdik.

İLGİNÇ BİR HABER

Hazreti Osman (radiyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Resûlullahın vefat etmesi üzerine sahabe o kadar üzüldü ki sahabilerden bazıları garip hareketlerde bulunmaya başladılar. İşte ben de onlardan biriydim. Hazreti Ebubekir'e biat edildikten sonra bir gün, Medine'nin yüksek binalarından birinin gölgesinde oturuyordum. Ömer, yanımdan geçiyormuş ve bana selâm vermiş. Ben ise onun ne selâmını almışım ne de geçtiğini fark etmişim. Bunun üzerine Hazreti Ömer, Hazreti Ebubekir'e gitmiş ve:

– Ey Allah Resûlünün halifesi! Sana ilginç bir haberim var. Osman'ın yanından geçerken selâm verdim, selâmımı almadı, demiş."

KONUŞACAK TAKATİM YOK

Ubeydullah bin Umeyr (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

“Peygamber-i Zîşan vefat ettiği sırada, Mekke’de vali olarak Attâb bin Esîd bulunuyordu. Allah Resûlünün vefat haberi Mekke’ye ulaşınca, Mescid-i Haram’da bulunanlar feryâd u figân ettiler. Attâb, Mekke’den çıkarak bir vadiye girdi. Süheyl bin Amr, onun arkasından yetişti ve:

– Haydi, halkın arasına dön, onlara bir şeyler söyle, dedi.

Attâb:

– Konuşacak gücüm ve takatim yok, deyince Süheyl:

– Öyleyse benimle gel. Ben, senin yerine konuşurum, dedi.

Beraber Mescid-i Haram’a vardılar. Süheyl ayağa kalktı ve Allah’a hamd ü senâ ettikten sonra

Hazreti Ebubekir'in Medine'de verdiği hutbenin aynısını irâd etti, eksik hiçbir şey bırakmadı.

Süheyl bin Amr, Bedir'de alınan esirlerin arasındayken Hazreti Ömer onun dişlerini sökmeye kalkışınca, Resûlullah Efendimiz:

– Ona ilişme! Belki Allah, onu senin memnun olacağın bir makama getirir, buyurmuştu.

İşte Allah Resûlünün haber verdiği bu makam, Mekkeli Müslümanları teselli etme makamıydı!

ALLAH KELÂMI KESİLDİ

Muhammed bin İshak, babasından şöyle nakletmişti:

"Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat edince Ebubekir (radıyallahu anh):

– İşte bugün vahyi, Allah katından sürekli gelen kelâmı yitirdik! Artık gelmeyecek, dedi."

VAHYİN KESİLMESİNE AĞLIYORUM

Hazreti Enes (radıyallahu anh) dedi ki:

“Resûlûllahın vefatından bir süre sonra, Hazreti Ebubekir, Hazreti Ömer’e:

– Haydi, Hazreti Peygamberin azatlısı Ümmü Eymen’e gidelim, Resûlûllahın yaptığı gibi biz de onu ziyaret edelim, dedi.

İki dost, Ümmü Eymen’in yanına varınca kadın ağlamaya başladı. Ona:

– Niçin ağlıyorsun? Allah katındaki mükâfatların Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) için daha hayırlı olduğunu bilmiyor musun, dediler.

Ümmü Eymen:

– Ben, Allah nezdindekilerin Resûlûllah hakkınca daha hayırlı olduğunu bilmediğimden değil, bundan böyle vahyin kesilmiş olmasına ağlıyorum, dedi.

Ümmü Eymen'in bu sözleri Hazreti Ömer ile Hazreti Ebubekir'i de etkiledi. Onlar da onunla birlikte ağlamaya başladılar."

EY BABAM

Hazreti Enes (radiyallahu anh) dedi ki:

"Resûlü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat edince Hazreti Fatıma, duygularını şu şiirle dile getirdi:

'Ey Rabbinin çağrısına uyan babam!

Ey makamı Firdevs cenneti olan babam!

Ey Cibril'e ölümünü haber verdiğimiz babam!"

Peygamber Efendimiz defnedilince de Hazreti Fatıma:

– Hey gidi Enes! Allah Resûlünün üzerine toprak saçmaya gönlünüz nasıl razı oldu, diye bize sitem etmişti."

İLK KAVUŞACAK OLAN SENSİN

Hazreti Aişe validemiz şöyle anlatmıştı:

"İnsanlar içinde oturması, kalkması ve konuşması ile Allah Resûlüne (sallallahu aleyhi ve sellem) Fatıma'dan daha çok benzeyen birini görmedim. Allah Resûlü, onun geldiğini görünce 'Hoş geldin.' der, kalkar ve onu öperdi. Sonra Fatıma'nın elinden tutar, onu oturacağı yere kadar getirirdi. Fatıma, Allah Resûlünün vefat sebebi olan hastalığı sırasında babasını ziyarete gelmişti. Resûlullah, Fatıma'ya 'Hoş geldin.' dedi, onu öptü ve onun kulağına gizlice bir şeyler söyledi. Fatıma da ağladı. Sonra Resûlullah yine Fatıma'nın kulağına gizlice bir şeyler söyledi, bu kez de Fatıma güldü.

Diğer hanımlara dedim ki:

– Bu Fatıma, bir kadın olmakla birlikte muhakkak onun diğer kadınlardan ayrıcalıklı tarafları ve üstünlüğü olmalı.

Fatıma'ya sordum:

– Allah Resûlü sana ne söyledi?

Fatıma, önce söylemek istemedi ve:

– Söylersem sırrı ifşa etmiş olurum, dedi.

Allah Resûlü vefat ettikten sonra, Fatıma:

– O gün Resûlullah, bana gizlice vefat edeceğini söylemişti ve ben de ağlamıştım. İkinci olarak da 'Bana, ailemden ilk kavuşacak kişi sen olacaksın.' demişti ve ben de bunu duyunca gülmüştüm, sevinmişim, diyerek o sırrı açıkladı."

BİZLERİ YETİM BIRAKTIN

Peygamberimizin halası Safiyye binti Abdülmutilib, Allah Resûlünün vefatı dolayısıyla şu ağrıttı yaktı:

“Ruhum perişan oldu,

Malı yağmalanmış bir kimse gibi kederimden
gece uyuyamadım.

Keşke ölümü ben tatsaydım!

Ey Allah'ın Resûlü!

Sen bizim ümidimizdin, bize iyilik yapıyordun.

Katı ve kaba değildin.

Ey Peygamberimiz, bize karşı pek şefkatli ve çok
merhametliydin.

Ağlamak isteyen, bugün senin ardından ağlasın.

Hayatıma yemin ederim ki ben Peygamberin
vefatına ağlamıyorum!

Senden sonra ortaya çıkacak kargaşalar için ağ-
lıyorum.

Muhammed'i (sallallahu aleyhi ve sellem) yitirdiğim için sanki kalbime kızgın şişler saplanmış gibiyim.

Ey Fatıma! Muhammed'in Rabbi, Medine toprağında yatan vücuduna rahmet etsin.

Ya Resûlullah! Görüyorum ki Hasan'ı yetim bıraktın.

Bugün o; ağlayarak, ağlatarak dedesini çağırıyor.

Anam, teyzem, halam, canım, yakın ve uzak bütün yakınlarım,

Allah Resûlüne kurban olsunlar.

Sabrettin, risaletini hakkıyla tebliğ ettin.

Dini apaçık, en sağlam ve berrak bir şekilde bırakıp ahirete göçtün.

Eğer Arş'ın Rabbi, seni aramızda bıraksaydı bahtiyar olurduk.

Ne var ki O'nun emri yerine gelecektir.

Allah'ın selâmı üzerine olsun,

Hoşnut olarak Adn cennetlerine giresin!"

HASRET VE GÖZYAŞI

Allah Resûlü vefat edip de aralarından ayrılınca ashab-ı kiram derin bir üzüntü ve kedere kapılmıştı. Hatta Hazreti Ömer, bir an O'nun vefat ettiğini kabullenememişti. Aslında bu hasret, O'nun vefatıyla başlamamış, daha hayatta iken yanından ayrılıp evine giden sahabiler, evlerinde otururken gözlerinde tüllenen Peygamber aşkından dolayı hüznle gözyaşları dökmüşlerdi.

Hazreti Ebubekir, O'nu anıp hadislerini nakledeceği zaman hüznle ağlar, bazen bir hadisi söylemek için iki üç defa niyetlenir de her seferinde gözyaşları içinde kalır, hadisi söyleyemezdi.

O'NA BENZEYENLER

Efendimizin vefatından sonra ashab-ı kiram O'na ait her hatırayı hasretle yâd ediyordu. O'na benzeyenleri, O'nu hatırlatanları hasretle kucaklıyor, böylece Peygamber-i Zîşan'a duydukları hasreti dindirmeye çalışıyorlardı.

Vefatından sonra Efendimizin torunu Hazreti Hasan'ı yolda gören Hazreti Ebubekir, Peygamberimize benzediği için onu kucaklamış ve sevmiştir.

Ashab içinde Peygamber Efendimize benzeyenleri gördükçe sahabiler, O'nu hatırlayıp ağlarlardı.

Enes bin Rabi'a adlı sahabe Peygamber Efendimize benzediği için Enes bin Malik, onu görünce sarılıp ağlar ve:

– Kim Allah Resûlünü görmek isterse bu zata baksın, derdi.

O'NUN GİBİ NAMAZ KILAN

Ashab-ı kiram O'nu her yönüyle taklit ediyor, her şeylerini O'nun yaptıklarına benzetmeye çalışıyorlardı. Allah Resûlüne benzemek, onlar için en büyük onur ve erdemdi. "Namazı, Resûlullahın namazına en fazla benzeyen falan kişidir." diye aralarında konuşuyorlardı. Bazıları da bunu övünçle dile getiriyordu. Mesela Ebu Hüreyre:

– İçinizde Resûlullahın namaz kılışına namazı en çok benzeyen kişi benim, diye övünüyordu.

Ashab-ı kiram, Allah Resûlünün namaz kıldığı yerlerde namaz kılmayı severdi. Bazıları bunu özellikle araştırır, O nerede namaz kıldı ise namazlarını orada kılmaya çalışırdı. Mesela Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) mescitte nafilâ namaz kılarken minber ile mihrab arasındaki direğe doğru durarak namaz kılmayı tercih ettiğinden Seleme bin el-Ekvâ (radiyallahu anh) da orada namaz kılmayı tercih ederdi.

SAHUR YEMEĐİ

Sahabiler, Allah Resûlünü her işlerinde örnek alırlardı. Vefatından sonra da O'nun tavsiyelerini büyük bir dikkat ve titizlikle yerine getirir, küçük gibi görünen hususlarda bile sünnete riayet ederlerdi. Mesela sahabeden Amr bin el-As, sahur yemeği hazırlanmasını ister fakat kendisi çok az yedi. Bunun sebebi sorulduğunda:

– Ben, sahur hazırlamanızı yemek yemeyi istediğim için istemiyorum. Allah Resûlü, “Bizim orucumuzla ehl-i kitabın orucunu ayıran, sahurdur.” buyurduğu için sahura kalkıp bir iki lokma alıyorum, demişti.

HİÇ DEĞİŞTİRMEYEN

Sahabe efendilerimiz, ibadetlerinde Allah Resûlünü taklit ettikleri gibi günlük hayatlarını da O'nun tavsiyelerine göre şekillendiriyorlardı. Selman-ı Fariî, Efendimizin övgüsünü kazanmış hayırlı bir sahabydi. Hatta Allah Resûlü, onu "Selmanu'l-Hayr" diye isimlendirmiş, ona iltifat etmişti. Selman, vefat hastalığı sırasında endişe içinde kıvranıyordu. Etrafındakiler onun bu hâlini görünce Allah Resûlünün "Selman, ehl-i beytimdendir." iltifatına mahzar olmuş bu büyük sahabinin endişesini anlamadılar. Sebebini sorduklarında Selman:

– Endişeleniyorum, çünkü Sevgilim aramızdan ayrılırken bize, "Yeryüzünde bineği ile seyahat eden bir yolcunun azığı kadar dünya nimetlerinden azığınız olsun." diye tavsiyede bulunmuştu. Biz bu tavsiyeyi yerine getiremedik. Onun için endişeleniyorum, demişti.

Selman vefat ettiğinde bıraktığı mirası hesapladılar, hepsi on beş dirhem ya da on beş dinar kaddı. Fetihler gerçekleşmiş, Müslümanlar dünya nimetlerine boğulmuşlardı. Ama bu büyük sahabi, Allah Resûlünün nasihatini yerine getirmiş ve saadet asrındaki hayatını hiç değıştirmeden yaşamıştı.

O'NUN EMRETTİĞİ ŞEKİLDE

Ashab-ı kiram, Allah Resûlü hayatta iken uyguladıkları bir sünneti terk etmeyi hoş görmemiş, O'nun her alandaki uygulamalarını sürdürmeyi vazife bilmişti. Peygamber Efendimiz hayatta iken Bizans üzerine göndermek için Üsâme bin Zeyd (radıyallahu anh) komutasında bir ordu hazırlamıştı. Bu sırada hastalığı ağırlaşır vefat edince bazı kişiler, yeni halife olan Hazreti Ebubekir'in yanına gelip ordunun Medine'de kalması gerektiğini söylediler. Allah Resûlünün vefat haberini alan bedevi kabilelerinin, bir yandan ordunun da sefere çıktığını duymaları hâlinde Medine'ye saldırabileceğini ifade ettiler. Onların tekliflerini kabul etmeyen Hazreti Ebubekir, Allah Resûlünün vefatından iki gün sonra İslâm ordusunun sefere çıkması için emir verdi ve:

– Ben Resûlullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) göndermek istediği bir orduyu göndermezsem

cüretkârlık etmiş olurum. Allah'a yemin ederim ki yırtıcı hayvanların beni burada parçalayacaklarını bilsem bile Üsâme'nin komutasındaki orduyu Allah Resûlünün emrettiği şekilde göndereceğim, dedi.

O GÜNDEN BERİ

Allah Resûlünün hizmetçisi Enes bin Mâlik, Efendimizin içinde kabak ve et bulunan yemekten kabaklarını seçtiğini görmüş ve bunu anlattıktan sonra:

– O günden beri kabağı seviyorum, demiş ve evdekilerden her yemeğe kabak koymalarını istemişti.

NE MÜNASEBET

Kâ'b bin Alkame şöyle anlatmıştı:

"Peygamber Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) sohbetinde bulunma şerefine erenlerden Garafe bin Haris el-Kindî, bir Hıristiyanın Peygamberimize küfrettiğini duyunca onu dövdü ve adamın burnunu kırdı. Hadise, Amr bin As'a intikal edince o, Garafe'ye:

– Biz, gayr-i müslimleri güvence altına almışız. Niçin öyle yaptın, diye sordu.

Garafe:

– Ne münasebet! Onlara, Peygamberimize sövsünler diye mi güvence verdik? Onlarla sadece kiliselerine karışmayacağımıza, istedikleri an kiliselerine gidip orada istediklerini söyleyebileceklerine, güçleri dışında bir teklifte bulunmayacağımıza, düşmanlarına karşı kendilerini savunacağımıza, kendi aralarında dinlerinin hükümlerini uygulayabileceklerine,

bizim hükümlerimizi kabul ederek bize başvurdukları takdirde haklarında Allah'ın kitabı, Resûlünün sünnetiyle karar vereceğimize, bize müracaat etmezlerse de kendilerine karışmayacağımıza dair anlaşma yapmıştık, dedi."

RESÛLÛLLAH ÖPTÜ DİYE

İsa bin Talha, bir zatın şöyle söylediğini nakletmişti:

“Ben Resûlullahı gördüm, Hacerü'l-Esved'in yanında durdu ve:

– Biliyorum, sen zararı ve faydası olmayan bir taşsın, dedikten sonra onu öptü.

Daha sonra Hazreti Ebubekir'i gördüm, hac sırasında Hacerü'l-Esved'in yanında durdu ve:

– İyi biliyorum ki sen bir taşsın. Ne zarar ne de fayda verirsin! Allah Resûlünün seni öptüğünü görmeseydim seni öpmezdim, dedi.”

BELKİ DENK GELİR

Nâfi dedi ki:

"İbni Ömer, Mekke yolunda devesinin yularından tutup çekiyor ve:

– Belki ayak tabanım, Resûlûllahın bindiği devenin tabanının bastığı yerlere denk gelir, diyordu.

Eğer İbni Ömer'in, Peygamberimizin sünnetine uymadaki titizliğini görseydiniz, 'Bu adam delidir!' derdiniz."

SEFERÎNİN NAMAZI

Vârid bin Ebî Asım şöyle anlatmıştı:

"Mina'da İbni Ömer'e rastladım, kendisine seferînin namazını sordum.

– İki rekâttır, dedi.

– Ne dersin? Biz şimdi burada Minâ'dayız. Ne kervanın gitme korkusu ne de başka bir endişemiz var, yine ikişer rekât mı kılacağız, diye sordum.

Bu sözüm üzerine, İbni Ömer'i bir titreme tuttu ve:

– Yazık sana! Allah Resûlünü işittin mi, dedi.

– Evet, işittim ve O'na iman ettim, dedim.

– Öyleyse Resûlullah ikişer rekât olarak kılardı. Şimdi sen, ister iki kıl istersen kılma, dedi."

O'NUN AHLÂKINA DAİR

Harice bin Zeyd şöyle nakletmişti:

“Beş, on kişilik bir topluluk, babam Zeyd bin Sabit'in yanına geldi ve:

– Bize Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) ahlâkından bahset, dediler.

Babam:

– Ben, Resûlullahın komşusuydum. Kendisine vahiy indiğinde bana haber gönderir, beni yanına çağırırdı. Ben de gider, inen vahyi yazıya geçirirdim. Bizler, dünyadan söz ettiğimizde O da dünyadan bahsederdi. Ahiretten bahis açtığımızda da bizimle birlikte ahiretten söz ederdi. Yemekle ilgili konuşsak, yemekten söz açardı. İşte size bu söylediklerimin tamamı, O'nun ahlâkına dairdir, dedi.”

İNSANLARIN EN NEZAKETLİSİ

Hazreti Enes dedi ki:

– Allah Resûlü, insanların en nezaketlisiydi. Soğuk bir günün sabahında, bir hizmetkârın ve bir çocuğun getirdiği su ile abdest alır ve onları asla reddetmez, kırmazdı. Kendisine bir şey soran kişiyi, can kulağıyla dinlerdi. Soruyu soran kişi yanından ayrılmadığı sürece, o da onun yanından ayrılmazdı. Bir insan Allah Resûlünün elinden tutsa, o kimse onun elini bırakmadıkça Resûlullah da o kişinin elini bırakmazdı.

Resûlûllaha on sene hizmet ettim. Yapmakta geciktiğim veya yapmadığım bir emrinden dolayı beni asla azarlamadı. Şayet ailesinden beni azarlayanlar olmuşsa da onlara şöyle derdi: "Onu rahat bırakın. Eğer bu işi yapması Allah tarafından takdir edilmiş olsaydı, zaten o iş olurdu."

RÜYA DA OLSA

Ashab-ı kiramın Peygamber-i Zîşan'a olan hasreti, O'nun aralarından ayrılmasıyla iştiyaka dönüşmüştü. Efendiler Efendisini rüyalarında görerek iştihaklarını dindirmeye çalışıyorlardı. O'nu rüyalarında gördüklerinde bir nebze teselli oluyorlardı. Allah Resûlünün hizmetçisi Enes bin Mâlik (radıyallahu anh):

– O'nu rüyamda görmediğim hiçbir gece yoktur, diyerek O'na duyduğu hasreti dile getirmişti.

UZAT DA ELİNİ ÖPEYİM

Sahabe-i kiram, Allah Resûlü hayattayken fırsat buldukça O'nun el ve ayaklarını öper, O'na duydukları sevgiyi böyle göstermek isterlerdi. Allah Resûlü vefat ettikten sonra O'nu göremeyenler, Fahr-i Kâinat'a duydukları muhabbeti, O'nun eline eli değenlerin ellerini öperek gidermeye çalıştılar.

Mesela Peygamber-i Zîşan'ın hizmetçisi Enes bin Malik'e gelip:

– Elini Allah Resûlünün eline değdirdin mi, diye soruyorlardı.

O:

– Evet, deyince kalkıp Allah Resûlüne değen elini öpüyorlardı.

Tâbiinden Yahya bin Hâris, Vâsile bin Eska adlı sahabiye:

– Sen şu cinle Allah Resûlüne biat ettin mi, diye sormuş, o "Evet." deyince de:

– Elini uzat da bir öpeyim, diye rica etmişti.

SEVGİLİM BÖYLE YAPMAMI İSTEDİ

Sahabiler devlet başkanı da olsalar, Allah Resûlü hayattayken kendilerine ne emretmişse onu uygulamış; aksi bir tutum ve davranışı Sevgililerine ihanet telakki etmişlerdi. Hazreti Ebubekir, insanlardan hiçbir şey istemez, her işini kendi yapardı. Devesine bindiğinde devenin yularını düşürse hemen deveyi yere çökertir, iner yuları kendisi yerden alırdı. Onun böyle sıradan şeyler için bile büyük sıkıntılara katlandığını görenler:

– Bize emir verseydin ey Allah Resûlünün halifesi, diye serzenişte bulunurlardı.

Ama o:

– Sevgilim, bana halktan hiçbir şey istemememi ferman buyurdu, diyerek teklifleri kabul etmezdi.

O'NU TAKLİT

Allah Resûlünün sünnetini takip etme, maddî manevî emanetlerini hürmetle yâd edip araştırma konusunda Abdullah bin Ömer'in ayrı bir yeri vardı. Abdullah, Peygamber sevgisini hayatının gayesi hâline getirmiş mümtaz bir sahâbi idi. Peygamber Efendimizin bıraktığı hatıralara karşı müthiş bir iştîyakı vardı. Allah Resûlünün hayatta iken yaptığı bütün davranışlarını taklit eder, yürüdüğü yollarda O'nun gibi yürür, O'nun gibi yer içerdi. Hatta Resûl-i Zîşan'ın altında gölgelendiği ağaçların altında oturur, kurumasınlar diye onları sulardı. O'nu hatırladıkça hasretten gözyaşlarına boğulurdu.

Allah Resûlüne olan hasretinden dolayı her vesile ile O'nun hatıralarına hürmet ederdi. Peygamber Efendimizin minberinde ayağı ile bastığı yerlere elini sürer, sonra elini yüzüne gözüne sürerek O'nun hatıralarıyla hislenirdi. Allah Resûlünün namaz kıldığı yerlerde namaz kılmaya ayrı bir önem

verirdi. Mekke'nin fethinde Hazreti Peygamber, Kâbe'nin içinde namaz kılıp çıktıktan sonra sahabeler içeri girmek için koşmuş, Abdullah bin Ömer ilk önce içeri girmiş ve içeri girer girmez Hazreti Bilâl'e Resûlullahın, namaz kıldığı yeri sormuştu.

Yine Medine'nin civar köylerini dolaşırken Muaviyeoğulları yurduna uğramış ve Hazreti Peygamberin Ka'be'nin içinde nerede namaz kıldığını araştırdığı gibi onlara da Resûlullahın, köylerindeki mescidin neresinde namaz kıldığını sormuştu.

İKİ ELBİSE

Hazreti Ömer'e, halifeliği döneminde bir gün Yemen'den giyecekler gelmişti. Hazreti Ömer insanlara bu elbiseleri giydiriyor, onlar da çok seviniyorlardı. Allah Resûlünün kabri ile minberin arasında oturuyor, insanlar geliyor, selâm veriyor ve onun için dua ediyorlardı.

O sırada Hazreti Hasan ve Hazreti Hüseyin de evlerinden yeni gelmişler ve mescitte ön saflara doğru ilerliyorlardı. Hazreti Ömer, Yemen'den gelen elbiselerden onlara veremediği için çok üzüntülüydü.

– Vallahi, sizi giydiremediğim için çok üzgünüm, bu iş içime hiç sinmedi, dedi.

Hasan ve Hüseyin de:

– Ey Müminlerin Emîri, sen halkı giydirmekle en iyisini yaptın, dediler.

Ancak Hazreti Ömer sürekli:

– Elbiseler ya büyük ya da küçük geldiği için Resûlullahın torunlarını giydiremedim, diyordu.

Daha sonra, Yemen'deki valisine Hasan ve Hüseyin için acele iki elbise hazırlanıp gönderilmesini yazdı. O da hemen bu isteği yerine getirdi ve iki elbiseyi gönderdi. Hazreti Ömer de bunları Hasan ve Hüseyin'e verdi.

O'NUN TABAĞI

Firâs adlı bir sahabi, Peygamberimizden yemek yediğı tabağını kendisine hediye etmesini istemişti. Kimsenin isteğini geri çevirmeyen Gönüller Sultanı tabağı Firâs'a hediye etti. Daha sonraki yıllarda Peygamber hasretiyle yanıp tutuşan Hazreti Ömer, zaman zaman Firâs'ın evine gidip:

– Hele şu tabağı bir getirin, der tabağı suyla doldurup kana kana içer, suları yüzüne gözüne sürerdi.

OLUK

İbni Abbas (radiyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Babam Abbas'ın duvarında, Hazreti Ömer'in geçtiği yol üzerine doğru uzatılmış bir oluk vardı. Bir cuma günü, Hazreti Ömer elbiselerini giyip dışarı çıktı. O sırada, Abbas'ın iki kuş yavrusu kesilmişti. Oluğun altından geçerken Hazreti Ömer'in, üzerine o iki kuş yavrusunun kanı damladı. Hazreti Ömer, hemen oluğun sökülmesini emretti. Bu arada, evine geri dönerek elbisesini çıkardı, başka bir elbise giydikten sonra geldi ve cuma namazını kıldırdı. Namazdan sonra babam Abbas, Müminlerin Emîri'nin yanına geldi ve:

– Vallahi, o oluğu oraya Allah Resûlü koymuştu, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ömer, babam Abbas'a:

– Allah aşkına şimdi sırtıma bas ve o oluğu Allah Resûlünün koyduğu yere koy, buyurdu. Babam da aynen Hazreti Ömer'in dediğini yaptı."

NE ÜMİT EDİYORSUN

İbni Ömer (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

“Bir gün babam Ömer, Ebu Musa el-Eşari’ye rastladı. Ona:

– Ey Ebu Musa! Allah Resûlü ile birlikte yaptığın amellerin sana kalsa, ondan sonra işlediğin amellerin iyileriyle kötöleri eşit olsa, bu durum seni sevindirir mi, diye sordu.

Ebu Musa (radıyallahu anh):

– Hayır efendim! Buna sevinmem. Vallahi, Basra’ya gittiğimde oraya zulüm ve cehalet hâkimdi. Oranın halkına Kur’ân’ı ve Allah Resûlünün sünnetini öğrettim. Onlarla birlikte Allah yolunda savaştım. Bu sebeple, bu yaptıklarımın mukabil Allah’ın lütuf ve ihsanda bulunacağını ümit ediyorum, dedi.

Hazreti Ömer ise şöyle buyurdu:

– Ben, Allah Resûlünden sonra yaptığım amel-
lerimin iyileriyle kötülerinin başa baş gelmesini, ne
lehime ne de aleyhime olmasını çok arzu ediyorum.
Resûlü Ekrem ile birlikte yaptıklarım bana kalsın,
kâfidir!”

O İKİSİYLE BERABER

Sa'd bin Ebu Vakkas (radıyallahu anh) dedi ki:

"Hafsa, bir gün babası Ömer'e:

– Ey Müminlerin Emîri! Artık daha kaliteli bir elbise giysen, alışageldiğin yiyecekler dışında daha lezzetli yemekler yesen olmaz mı? Bak, Allah bize bol rızık ve geniş imkânlar verdi, dedi. Hazreti Ömer:

– Kızım, iyi düşün! Allah Resûlünün çektiği geçim sıkıntılarını hatırlamıyor musun, dedi ve sürekli bu sözleri tekrar ede ede kızını ağlattı. Daha sonra da:

– Demek, bunları sen söylüyorsun! Allah'a yemin ederim ki eğer gücüm yeterse Resûlullah ve Ebubekir gibi sıkıntılar içerisinde yaşayacağım ki o ikisiyle beraber öbür âlemde rahat edeyim, buyurdu."

BABANDAN SONRA

Hazreti Ömer (radıyallahu anh), bir gün Peygamberimizin kızı Fatıma'yı ziyaret etti ve:

– Ya Fatıma! Allah'a yemin ederim ki Resûlü Ekrem'in senden daha çok sevdiği birini görmedim. Bunun için, babandan sonra en sevdiğim insan sensin, dedi.

BIRAKMAK İSTEMEYİZ

Ömer bin Hattâb (radiyallahu anh) bir haccında, Hacerü'l-Esved'e yaklaşıp dudaklarını koyup onu öptü ve:

– Çok iyi biliyorum ki sen, zararı ve faydası olmayan bir taşsın. Resûlullahın sana el sürdüğünü ve seni öptüğünü görmeseydim, sana ne elimi sürerdim ne de seni öperdim, dedi.

Daha sonra devam etti:

– Biz niçin Safa ile Merve arasında sağ omuzlarımız ve kollarımız açık olarak koşuyoruz? Hudeybiye senesi yapamadığımız umre haccını kaza ederken, müşriklere karşı güçlü ve dinç görünmek için öyle yapmıştık. Allah, şimdi onların işini bitirdi. Ama biz, Resûlullahın yaptığı bir şeyi bırakmayı istemeyiz.

SEVGİDE TERCİH

Hazreti Ömer, kendisi halife olduğunda da Resûlullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) sevdiklerini, kendi sevdiklerinden her zaman üstün tutmuş ve siyasi yetkisini bu yönde kullanmıştı.

Üsâme bin Zeyd'e, Bedir'de bulunan muhacirlere verdiği maaşı vermiş, kendi oğlu Abdullah'a ondan daha az maaş bağlamıştı. Akranının kendisinin önüne geçirilmesinin sebebini anlayamayan Abdullah, babasının yanına gelerek bu duruma itiraz etmişti. Bunun üzerine Hazreti Ömer, oğluna dönmüş ve:

– Üsâme'nin babası Zeyd, senin babandan, oğlu Üsâme de senden Resûlüllaha daha sevgili idi. Ben, Resûlullahın sevdiğini kendi sevdiğime tercih ettim, demişti.

Üsâme hakkında Allah Resûlü, "Allah'a yemin ederim ki Zeyd, kumandanlığa lâyıktı ve bana insanların en sevgililerindendi. Oğlu da babasından

sonra insanların bana en sevgililerindendir." buyurmuştu. Allah Resûlünün "Beni seven, Üsâme'yi de sevsin." hadisinden dolayı sahabiler Üsâme'yi seviyor ve onu kendilerine tercih ediyorlardı.

SON EZAN

Peygamber Efendimizi (sallallahu aleyhi ve sellem) en fazla özleyen sahabilerden birisi de Bilal-i Habeşî idi. Allah Resûlünün vefatından sonra bir daha hiç ezan okuyamadı. Medine'nin bütün sokakları ve Allah Resûlünün bıraktığı hatıralar, kendisine sürekli O'nu hatırlattığı için Medine'de duramayan Hazreti Bilal, cihad eden askerlerin arasına katılmak maksadıyla sınırdaki Suriye bölgesine gitti ve orada yaşamaya başladı. Hazreti Ömer döneminde Peygamber-i Zîşan'ın hasretine daha fazla dayanamayarak eski hatıralarını dünya gözüyle son bir kez görüp yâd etmek için Medine'ye geldi. Medine'ye gelince hemen Allah Resûlünün kabr-i şeriflerine gitti, kabrin başında bayılıp kendinden geçti.

Hazreti Bilal'in Medine'ye gelmesi, insanları bir an eski günlere götürmüştü. Herkes Bilal'in yeniden ezan okumasını, Allah Resûlünün kutlu zamanını hiç olmazsa ezan ile yeniden bir defa daha

hatırlamayı arzu ediyordu. Hazreti Hasan ve Hüseyin'i aracı yapıp Bilal'den rica ettiler.

Ertesi sabah Bilal-ı Habeşî, son ezanını Mescid-i Nebevî'de okudu. Yanık ve hasret dolu sesiyle "Allahü Ekber! Allahü Ekber!" dediği zaman, bütün Medine halkı ayağa kalktı. "Eşhedü en lâ ilâhe illallah! Eşhedü enne Muhammeder-resûlullah" deyince kadın erkek, genç ihtiyar, çoluk çocuk, hatta yataklarındaki hastalar bile, sokaklara döküldüler. Mescid-i Nebevî'ye koştular. Halk o kadar coştı ki Peygamber Efendimiz yaşıyor sandılar.

Bilal-ı Habeşî Hazretleri, bu son ezanından sonra yine Medine'de kalamadı ve yeniden Şam'a döndü. Vefatından önce:

– Yarın ben dostlara, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabına kavuşacağım, diyerek ruhunu Rahman'a teslim eyledi.

İKİ ARKADAŞININ YANINA

Hazreti Ömer (radiyallahu anh), Ebu Lü'lü tarafından yaralanıp tedaviye alındığında oğlu Abdullah'a:

– Borçlarımı hesapla, buyurdu.

O da hesapladı ve:

– Seksen altı bin, dedi.

Hazreti Ömer:

– Eğer Ömer ailesinin malları, bu borçları karşılarsa onların mallarından borçlarımı öde. Karşılamazsa Adiyy bin Kâ'boğullarından iste. Onların malları da yeterli gelmezse Kureyş'ten iste, daha başkalarına gitme. Hemen borçlarımı öde! Müminlerin annesi Aişe'ye de git, selâmımı söyle ve "Hat-tâboğlu Ömer, iki arkadaşının yanına defnolunması için sizden izin istiyor." de. Sakın, "Müminlerin Emîri izin istiyor." deme. Artık, bundan böyle ben Müminlerin Emîri değilim, diye uyarıda bulundu.

Hazreti Ömer'in oğlu Abdullah, Hazreti Aişe'nin yanına vardığında Hazreti Aişe annemiz

oturmuş, ağlıyordu. Abdullah, Hazreti Aişe'ye selâm verdi ve:

– Hattâboğlu Ömer'in selâmı var. İki arkadaşının yanına gömülmek için senden izin istiyor, dedi.

Hazreti Aişe (radıyallahu anha):

– Vallahi orayı kendim için düşünüyordum. Ama bugün Ömer'i kendime tercih edeceğim, dedi.

Abdullah geri döndüğünde Hazreti Ömer:

– Bana ne haber getirdin, diye sordu.

Oğlu Abdullah:

– Müminlerin annesi sana izin verdi, dedi.

– Elhamdülillah, en mühim işim bu idi, dedikten sonra Hazreti Ömer konuşmasına şöyle devam etti:

– Vefat ettiğimde, beni şu sedirim üzerinde Hücre-i Saadet'e götürünüz. Oğlum, oraya varınca Aişe'den yine izin iste. "Ömer bin Hattâb izin istiyor." de. İzin verirse beni oraya defnet, vermezse Müslümanların kabristanına götür!

Vefat ettikten sonra Hazreti Ömer, omuzlara alınıp Hücre-i Saadet'e doğru götürülürken, halkın üzerine sanki gökten bela ve musibet yağmış gibi insanlar üzüntü içindeydiler. Abdullah bin Ömer burada Hazreti Aişe'ye:

– Ömer bin Hattâb izin istiyor, dedi. Hazreti Aişe de müsaade etti. Allah'ın bir lütfu olarak, Hazreti Ömer, Peygamber Efendimiz ve Hazreti Ebubekir'in yanlarına gömüldü.